

2018. MÁJUS: MÁSODPILÓTA A MENNY FELÉ + A KERESZTÉNYSÉG DILEMMÁJA – A SZOMBAT + „AMIKOR ISTEN MEGTÖLTI A SZAVAKAT”
+ „URAM, EMLÉKEZZÉL MEG ÉN RÓLAM (IS)” + „MÉRD MEG AZ ISTEN TEMPLOMÁT ÉS AZ OLTÁRT ÉS AZOKAT,
AKIK ABBAN IMÁDKOZNAK!” + AZ ÖKUMENIZMUS TÖBBARCÚSÁGA + AZ EGYÜTTÉRZÉS VÉDJEGYE

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETÉLET VÁRÓKNAK

LÉGY EGY A
7000
KÖZÜL

HETEDNAPI
ADVENTISTA
EGYHÁZ

Romániai Unió
**MÉRLEGJELENTŐ
BIZOTTSÁG**
2018. április 16.

Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

3 Mérlegjelentő bizottság

Ștefan Tomoiagă

Az elnök jelentése

5 Aurel Neațu

A titkár jelentése

7 Eduard Călugăru

A kincstárnok jelentése

9 Infó

Adina Tomoiagă

Másodpilóta a menny felé

10 Bibliai párbeszéd

Paul Boeru

A kereszténység dilemmája – a szombat (2)

13 Infó

Bartha Sándor

„Amikor Isten megtölti a szavakat”

14 Börtönszolgálat

– A szabadság utáni vágy

Timotei Bîlbîie

Uram, emlékezzél meg én rólam (is), mikor eljössz a Te országodban!

16 Teológia

Emilian Niculescu

„Mérd meg az Isten templomát és az oltárt és azokat, akik abban imádkoznak!”

18 Infó

Nyugovóra tért

20 Misszió

Dr. Ősz-Farkas Ernő

Vigyázat! Valaki tisztátalan közöttünk!

22 Tapasztalatok

Emilian Niculescu

Paul Popovici Dan Basarab: Megemlékezés

23 Infó

Balla Károly

Magyar ének- és zene-fesztivál Mezőfelében

24 Egyházi élet

Florin Lăiu

Az ökumenizmus többarcúsága

30 Gyermeekoldal

Alina Chirileanu

Ismerjük meg a Bibliát!

31 Szívtől szívnek

Ștefan Tomoiagă

Az együttérzés védjegye

Urunk, Jézus Krisztus számára az együttérzés nem érzelmet jelentett, hanem annak felvállalását, hogy részt vesz az emberi szenvedés enyhítésében. Az igazi együttérzés többet jelent érzéseknél. A valós együttérzés azt jelenti, hogy az érzésekről a tettek mezejére lépünk. Sok a rászoruló ember! Egyetlen problémánk az, hogy nem látjuk őket. Imádkozzunk Istenhez missziós látásért! Egyedül a misszióra élesített szemek látják meg az emberek valós szükségleteit. Az együttérzésről nem beszélni kell! Az együtt érző lélek cselekszik! „Azt a munkát, amit a tanítványok végeztek, nekünk is végezniünk kell. Legyen minden keresztény misszionárius! Megértő és könyörülő szívvel szolgáljunk a segítségre szorulóknak! Önzetlen buzgósággal igyekezzünk könnyíteni a szenvedő emberiség fájdalman!

2018. május. A Romániai Hetednapi Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Ștefan Tomoiagă, Aurel Neațu, Eduard Călugăru, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Georgel Pîrlitu, Viorel Răducan, Ioșif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Daniel Chirileanu, Florian Ristea; Fordította Bartha Sándor, Mezei Áron és Zakariás Loránd; Szerkesztette Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Fast Print, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40

ISSN 1842 - 3361

KINCSEKERESŐK

Atutazva az időn, tanúi lehetünk az égi évszakok siettetett szépségének. Az idő azonban általunk is utazik, és a 2017-es esztendő elmúltával örülnék, ha azt tapasztalnám, hogy a romániai Hetednap Adventista Egyház tagjai egyre inkább Hasonlóvá váltak Őhozzá. A Románia Krisztusért 2017 kihívások elé állította A hívők teljes mértékű odaszentelődését egy átfogó evangelizációs kampányban, melynek eredményeit csupán a menynevei statisztikákat jegyzők ismerik. Mi, az Ő szolgái szántunk és vetünk, az érlelő esőt azonban a Szentlélek adja. Hálás vagyok Istennek az ifjak és idősek önkéntes szolgálatáért, és mindazoknak, akik bizonygattak arról, Aki eljövendő.

A 2017-es év kincsei

A 2017-es év kincsesládája nem áll túlságosan távol tőlünk. Belenézve a következőket láthatjuk: 1676 „gyémánt”, aki keresztség vagy hitvallás révén lépett be a romániai Adventista Egyházba (ez a legmagasabb szám az utóbbi 7 évben); 9 imaház felszentelése; az „Etiket” nevet viselő projekt sikeres gyakorlatba ültetése (a megszervezett konvenciókon több mint 150 nem adventista tanár vett részt); a cernicai Adventus Egyetem akkreditálása; az adventista aneszteziológus orvos rezidensek számára szombat naplemente után szervezett szakvizsgák; az ADRA két első díja, melyet a Civil Társadalom Gálán, valamint a GLOBUE 2017 Nemzetközi Szolidaritási Gálán szerzett; a romániai Speranța Televízió 10 éves sugárzását megünneplő gála, mely kiváló alkalom volt az Adventista Világrádióval, valamint a Hope Channel tévéadóval való kapcsolatok fejlesztésére; a családon belüli kapcsolatokra specializálódott pszichoterapeuta képzés beindítása 36 hallgatóval (akik közül 31 lelkész); az Inter-Európai Divízió által szervezett Nagyvárosi Befolyási Központok Nemzetközi Konvenciója Cernicán; közel 250 tanár részvétele az oktatási konvención; 60 országos szintű könyvevangélista kampány, valamint a tanulmányozó csoportok számára kidolgozott új szemináriumok – mindezek azt igazolják, hogy a legkisebb talaj is termékeny válhat, ha megfelelően előkészítik.

Az elmúlt év tapasztalatai után melyek a te személyes és legfontosabb kincseid? Még mindig a „néma”-üzemmódot választod, hogy ne zavartasd magad, amikor kérdőre von a lelkiismereted? Milyen haszontalan szokásoknak szeretnél megálljt parancsolni? Kapcsolatod a gyülekezet tagjaival mit árul el rólad, mi is vagy valójában: polgár, gyülekezeti tag vagy testvér? Leginkább embertársaid lelki jóléte foglalkoztat? Ma bekövetkezhet a megtérítő csoda! „Amikor Krisztus felment a mennybe, követőire hagyta a munkát. Azért jött, hogy bemutassa Isten jellemét a világnak, ránk pedig azt a feladatot bízta, hogy Krisztust képviseljük a világban.”¹

A 2017–2108-as missziós évben Isten Romániában keresi a „7000-et”, akik nem hajtottak másra térdet, csak imára és munkára. Az online platformon bejelentkezett 3218 személy hatalmas lehetőség számunkra. „Krisztus tanítványai drágakövek, értékes kincsei az Őrnak.”²

„Isten utasítása szerint mondom a hetednap adventistáknak mindenütt a világon, hogy az Őr mint népet és különleges kincset hívott el minket magának. Isten meghagyta, hogy földi egyháza álljon a Lélek tökéletes egységében és a seregek Ura tanácsában az idők végezetéig.”³

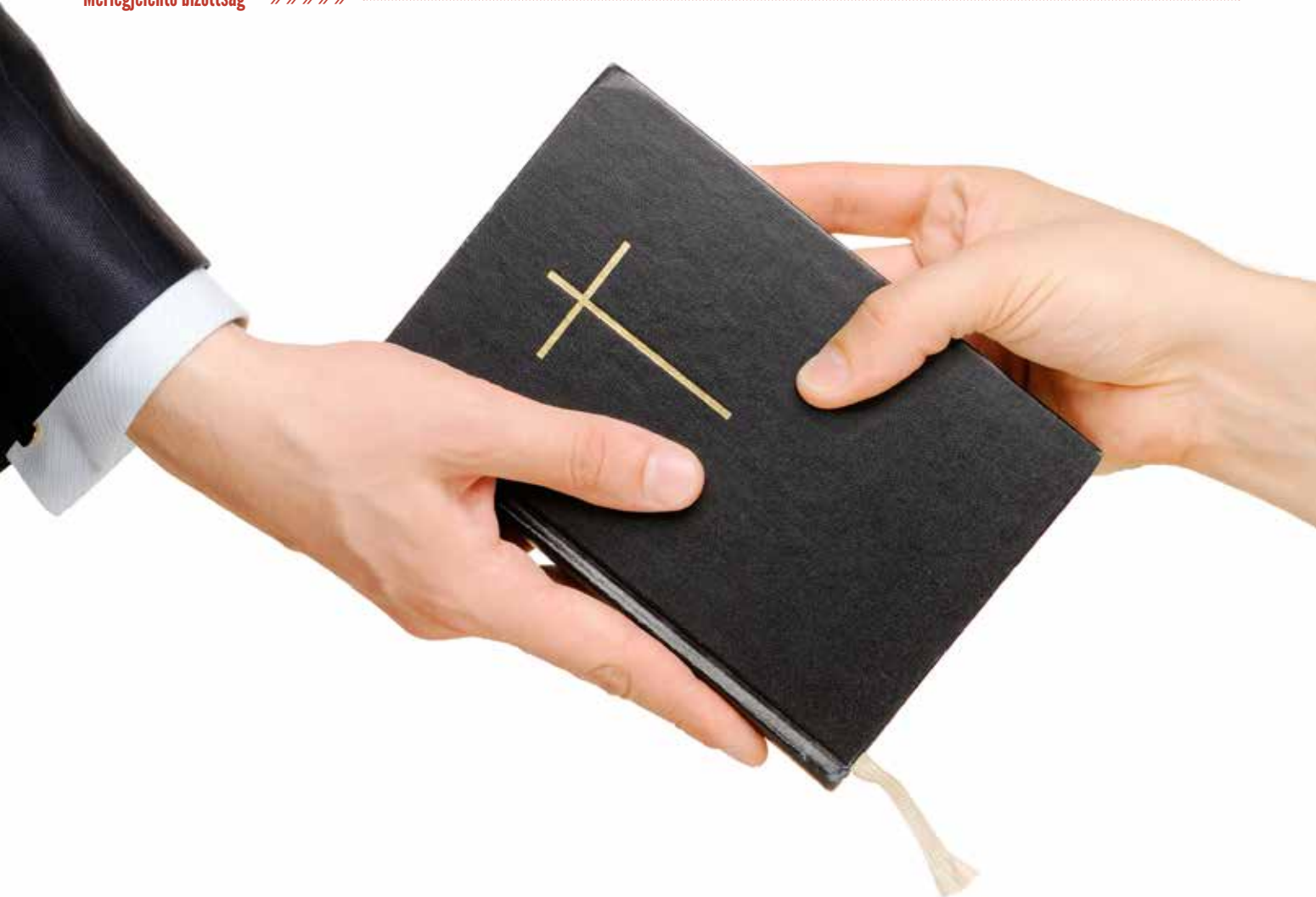
Missziós kultúra

Itt az ideje... hogy keressük Isten kincseit, aki kért Jézus meghalt. Isten különleges kincsei az emberek. Ő mondta: „Drágábbá teszem az embert a színaranynál, és a férfit Ofir kincsaranyánál” (Ésa 13:12).⁴ Missziós kultúra – az evangelizáció kultúrája – kell, hogy jellemezzen bennünket. Életmódunk kell, hogy legyen az evangelizáció, hogy majd a világ végén örülhessünk annak, hogy „Krisztus megtalálta az igazgyöngyöt, az emberi igazgyöngyöt.”⁵ A **missziós kultúra** nem csupán az eseményeken való jelenlét okozta lelkesedést jelenti, hanem a gondolatok, az érzelmek és a magatartások talajában mélyen gyökerező szokásokat. A missziós kultúra megköveteli, hogy az

**AZ ELNÖK
JELENTESE
STEFAN
TOMOIAGA**

„ÉS AZON A NAPON,
AZT MONDJA A SERE-
GEKNEK URA, AMELYET
ÉN SZERZEM, TULAJ-
DONOMMÁ LESZNEK
ÉS KEDVEZEK NÉKIK,
AMINT KI-KI KEDVEZ
A MAGA FIÁNAK, AKI
SZOLGÁLJA ŐT.”
MAL 3:17

1. *Idők jelei*, 1889. április 15.

2. *Gondolatok a Hegyibeszédről*, 98. old.

3. *Szemelvények*, 2. köt., 397. old.

4. *Gondolatok a Hegyibeszédről*, 89. old.

5. *Gondolatok a Jelenések könyvéről*, 126. old.

6. *Bizonyágtételek*, 2. köt., 114. old.

7. *Előtted az élet*, 57. old.

8. *Bizonyágtételek a prédikátoroknak*, 243. old.

9. *Bizonyágtételek*, 3. köt., 209. old.

egyház tagjai folyamatosan az evangélium hirdetésének egyre újabb és egyre hatékonyabb módszereit tanulják meg.

A gyülekezetek kiváló szociális központok lehetnének. Vajon elég az, ha a körülöttünk élő emberek csupán annyit tudnak a Hetednapi Adventista Egyházzal, hogy tagjai a szombatot ünneplik? Számunkra az ima a kormánykereket, vagy inkább a pótkereket jelenti? A legveszélyesebb, ha a gyülekezet a saját komfortzónájára összpontosít, és kizárja a körülötte levő világot. „Láttam, hogy népünk hiányosságokban szenved. Tetteikkel meghazudtolják hitüket... törekvésünk, lelkesedésünk, áldozatkészségünk mégsem egyezik a mű jellegével. Serkenjünk fel halottainkból, és akkor Krisztus életet ad nekünk.”⁶

A „missziómunkának” számos helyettesítője akad. Ilyenek vezethetik például a gyülekezeteket: szokások, környezet, botrányok, státusz, önmagukat hirdető, túlélés, anyagiasság vagy hetednapi fogyasztói magatartás. De nem ezek Krisztus

egyházának a kincsei. „Az energia, az idő, az értelem csak Isten tulajdonából kölcsönkapott kincsek.”⁷ Arra hívtunk, hogy „munkáljuk a talajt jó kedvvel, reménnyel, hálással. Higgyük, hogy a föld gazdagon megjutalmazza a hű munkást, jutalma értékesebb az aragnál és az ezüstnél.”⁸ „Ha eddig felelőtlenek voltunk ebben a dologban, akkor itt az ideje, hogy komolyan igyekezzünk jóvátenni a múltat, nehogy emberek vére találtasson majd a ruhánkon.”⁹

Még a földben sem rejlik annyi aranyrög, és nincs telve annyi kincssel, mint amennyi Isten Igéjében található. Malakiás 3:17 versében elhangzik az ígért: „Azt mondja a Seregeknek Ura... tulajdonommá lesznek!” Ha a bányászoknak 30 gramm aranyért mélyre kell ásniuk, és akár 30 tonna köves talajt is el kell távolítania, akkor máris valamivel jobban megértjük e szavakat: „Mert azért jött az embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett.”

Továbbra is éljetez kincskeresőként! ■

ITT AZ IDŐ!

A **statisztika** latin eredetű szó, a *státusz* kifejezésből ered, és állapotot, helyzetet, tényállást jelent. A statisztikának nem az a szerepe, hogy döntéseket hozzon, hanem az, hogy a döntéshozó számára korrekt alapot biztosítson a legjobb döntések meghozatala érdekében. A mi esetünkben amellet, hogy az egyház pontos számokra vonatkozó beszámolóját is jelenti, a statisztika olyan eszközként szolgál, ami befolyásolja – rövid és hosszú távon egyaránt – a missziós stratégiát az Unió, az Egyházterületek valamint a helyi gyülekezetek szintjén.

A 2017-es évben keresztség által 1528 személy csatlakozott egyházunkhoz, ehhez hozzáadódik a hitvallomás alapján felvett további 99 személy, valamint a 49 újrakeresztelkedés (ezt tavalytól jegyezzük), ami összesen 1676 személyt tesz ki. A „távozások” fejezetnél megemlítjük, hogy 1352 személy tért nyugovóra, továbbá kizártunk 371 személyt. Összesítve tehát: 2017 elején 64.885 tagja volt egyházunknak, az év végén pedig 264-gyel kevesebb, vagyis 64.621. Az évi statisztikai adatokból megfigyelhető, hogy három egyházterületben jegyeztek enyhe növekedést, a másik három egyházterület pedig csökkenő tendenciát mutatott.

Szép lett volna megtartani a második és harmadik negyedév növekedési tendenciáját, ami azt jelenthette volna, hogy a több éve tartó számbeli csökkenés után ez lett volna az első olyan esztendő, amelyben a romániai Adventista Egyház nem jegyez negatív statisztikákat. Csakhogy az idők megváltoztak, következképp tudatosulnia kell bennünk, hogy olyan megoldásokat kell keresnünk, amelyek e posztmodern, elvilágiasodott környezetben a legjobb eredményeket hozhatják egyházunk misziómunkájában. És ha már említésre kerültek a társadalmi változások, talán itt az ideje azt is elismernünk, hogy mi is megváltoztunk. Egyre kevesebb időnk jut Istenre és embertársaink szolgálatára (tagjaink csupán 3,5%-a [de lehet, hogy az arány még ennél is alacsonyabb] vett részt a *Légy egy a 7000 közül!* elnevezésű projektben!). Nincs időnk, de talán kellő motivációnk se – mert azt hiszem, a kettő szorosan összefügg – hirdetni Megváltónk visszajövetelét és azokat az értékeket, amelyek egyházunk sajátos jegyei. Itt az ideje, hogy teljes erővel és meggyőződéssel vállaljuk fel,

**A TITKÁR
JELENTESE
AUREL
NEAȚU**

**„MERT A HEGYEK
ELTÁVOZNAK, ÉS
A HALMOK MEGREN-
DÜLNEK; DE AZ ÉN
IRGALMASSÁGOM
TŐLED EL NEM TÁVO-
ZIK, ÉS BÉKESSÉGE
SZÖVETSÉGE MEG NEM
RENDÜL, ÍGY SZÓL
KÖNYÖRÜLŐ URAD.”
ÉSA 54:10**

1. Éves tagsági statisztika

Egyház- terület	Gyüle- kezetek	Cso- portok	Év eleji taglét- szám	BEJÖVETELEK				TÁVOZÁSOK				Különbség +/-	Év végi taglét- szám
				Kereszt- ség	Újra kereszt- telkedés	Szava- zat	Tagság átké- rése	Tagság átké- rése	Elhalá- lozás	Kizárás	Tagság törlése		
Bánát	105	47	6 615	196	5	19	240	245	134	31	17	+ 33 (+0,49%)	6 648
Moldva	240	43	12 220	314	13	19	136	172	295	89	29	- 103 (-0,84%)	12 117
Munténia	266	66	18 302	428	16	21	339	324	398	133	52	- 103 (-0,56%)	18 199
Olténia	203	55	10 923	189	2	3	112	122	251	48	26	- 141 (-1,29%)	10 782
Észak-Erdély	129	19	7 524	159		9	80	74	123	28	16	+ 7 (+0,09%)	7 531
Dél-Erdély	152	30	9.301	242	13	28	98	114	151	42	31	+ 43 (+0,46%)	9 344
ÖSSZESEN	1 095	260	64 885	1 528	49	99	1 005	1 051	1 352	371	171	- 264 (-0,40%)	64 621

**ÉNÓKHOZ
HASONLÓAN
ISTEN NÉPE
IGYEKSZIK SZÍVÉT
MEGTISZÍTANI,
ISTEN AKARA-
TÁT KÖVETNI,
MÍGNEM VISZ-
SZATÜKRÖZI
KRISZTUS KÉP-
MÁSÁT. MINT
ÉNÓK IS TETTE,
FIGYELMEZ-
TETNI FOGJÁK
A VILÁGOT AZ
ÚR MÁSODIK
ELJÖVETELÉRE
ÉS A TÖRVÉNY-
SZEGŐKET SÚJTÓ
ÍTÉLETRE.**

még ha népszerűtlen is, *Maradék egyház* mivoltunkat. Határozott küldetésünk hirdetni az üdvösség evangéliumát „minden nemzetségnek és ágazatnak, és nyelvnek és népnek” (Jel 14:6).

Való igaz, hogy ezek a számadatok semmit sem árulnak el az adventista egyház tagjainak lelkeségéről és jelleméről. Továbbá nem számol-

nak be a szervezett és számon tartott kereteken kívül végzett szolgálatainkról sem, amikor imádkoztunk, közbenjártunk embertársainkért, és bizonyosságot tettünk az evangéliumról. A statisztika nem vádol, csupán megállapításokat tesz, hogy azok alapján kijavíthassunk bizonyos hiányosságokat, és helyes döntéseket hozhassunk.

2. Statisztikai adatok a keresztségekről és a tagság megvonásáról

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kereszttség + hitvallás	2 235	1 835	1 778	2 283	1 946	1 650	1 594	1 535	1 496	1 536	1 494	1 676
Kizárás	746	843	792	665	692	565	523	452	479	344	500	371

3. Gyülekezetek a taglétszám alapján

Taglétszám	Bánát	Moldva	Munténia	Olténia	Észak-Erdély	Dél-Erdély	ÖSSZESEN
50	65	172	161	149	80	97	724
51-100	24	37	52	31	29	30	203
101-150	5	15	23	8	8	12	71
151-300	8	12	23	14	10	9	76
301-450	2	4	5	1	1	4	17
451-600			2				2
601-750							
750				1			1
ÖSSZESEN	104	240	266	203	128	152	1 094

4. A romániai Adventista Egyház alkalmazottainak statisztikai helyzete

Az Adventista Egyház alkalmazottai	Alkalmazottak összesen
Felszentelt lelkészek	348
Adminisztratív személyzet (nem lelkészek)	2
Akkreditált tanárok (nem lelkészek)	6
Akkreditált adminisztratív és műszaki személyzet	184
Segédlelkészek	42
Felhatalmazott tanárok	7
Adminisztratív és műszaki személyzet	93
Lelkészyakornokok	11
Egyéb alkalmazottak	34
ÖSSZESEN	727

Jelentésem befejezéseként azon meggyőződésnek adok hangot, hogy Aki elhívott erre a szolgálatra, megadja a szükséges erőt is a Szentlélek által, hogy embertársainknak hirdethessük az üdvösség evangéliumát. A Föld történelmének végnapjaiban Isten elhívott, hogy erőteljesen hirdessük az ítélet órájának közeledtét, prédikáljuk a Krisztus által megszerezhető üdvösséget, és hirdessük közeli eljövételét. Mindannyian azt az elhívást kaptuk, hogy személyesen vegyünk részt e világszéles bizonyágtevésben.

„*Énókhöz hasonlóan Isten népe igyekszik szívét megtisztítani, Isten akaratát követni, mígnem visszatükrözi Krisztus képmását. Mint Énók is tette, figyelmeztetni fogják a világot az Úr második eljövételére és a törvényszegőket sújtó ítéletre.*” (Pátriárkák és próféták, 88. old.). ■

ISTEN JÓSÁGA NEM ÉRT VÉGET!

Az Úr az elmúlt évben is irgalmas volt egyházához. Hálával állunk meg ma Előtte gazdag ajándékaiért, valamint az egyház befejezett terveierért és projektjeierért, melyeket az Úr végtelen kegyelmének és erejének köszönhetünk. Szívünk telve hálával, mivel a Szentlélek megáldott bennünket a Jó Isten iránti hűséggel és hálával, és hozzájárulásunkkal valóra válhatott, hogy 2017-ben is növekedést könyvelhettünk el a tized terén.

Az alábbi táblázatban bemutatjuk a 2017-es év tized adományokból származó bejöveteleit, összevetve a 2016-os évvel. Abszolút értékben kifejezve, a 2016-os évhez viszonyítva, 2017-ben az összes egyházterületben növekedett a tizedből befolyt összeg. Ez a növekedés 6.339.603 lej volt, ami 9,62%-os növekedést jelent (a 2015–2016-os időszakban a növekedés 11,41%-os volt.) Figyelembe véve az 1,30%-os inflációs rátát (ez 2016-ban 1,50% volt), az aktualizálás nyomán a tized növekedése 8,20%-os volt a korábbi évhez képest (ez az arány 2016-ban 13,08%-os volt a 2015-ös évhez képest).

Uniós szinten az egy tagra eső átlagtized is növekedett, elérte az 1 117 lej/év vagyis a 93 lej/hónap arányt, ami szintén a tagok Isten iránti hűségét tükrözi (a 2016-os esztendőben az arány 1.015 lej/év, azaz 85 lej/hónap volt, 2015-ben pedig 898 lej/év [75 lej/hónap]).

Az európai fizetőeszközben befolyó tized terén is a 2016-os évhez viszonyítva 1.139.583 eurós növekedés tapasztalható, miközben a valutaárfolyam is változott: 4,4908 lejről (*2016-os átlagárfolyam) 4,5681 lejre (*2017-es átlagárfolyam).

A szombatiskolai adomány – a legjelentősebb világszintű adomány – 5,43%-os növekedésével elérte a 3.165.293 lejes összeget. A szombatiskolai adományok átlaga tagonként 0,94 lej volt (a 2016-os esztendőben ez az arány 0,88 lej volt tagonként). Ez az adomány hosszú időn át az egyház-

területeknél maradt, és imaházépítésre lett felhasználva (a Generál Konferenciával kötött egyezség értelmében). A 2012-es évtől kezdve a szombatiskolai adományokat tovább küldjük a Generál Konferenciához a világszéles evangelizációs projektek támogatása végett (2017-ben az adományok 80%-át utaltuk át). Ugyanilyen arányú összeget küldtünk tovább a tizenharmadik szombati adományokból is.

Az alábbiakban bemutatjuk az Unió szintjén begyűjtött adományokat:

- » Hálaadományok – 1.025.347 lej
- » Vallásszabadsági adományok – 116.031 lej
- » Imaheti adományok – 363.655 lej
- » Adományok a Világrádió részére – 191.513 lej
- » Adományok a missziómunka terjedésére – 304.094 lej.
- » Adományok a keresztyén oktatás támogatására – 79.590 lej
- » Ifjúsági adományok – 115.331 lej
- » Adományok építkezésre – 90.377 lej
- » Adományok az ADRA részére – 387.423 lej
- » Különleges projektek – 88.660 lej
- » Adományok az Adventista Médiaközpont részére – 424.728 lej
- » Tizenharmadik szombati adományok – 284.354 lej.

A hálaadományok összesen 1.025.347 lejt tettek ki (ez 2016-ban 915.013 lej volt), és a hálaáldozatunkat képezik. A Generál Konferenciával kötött egyezség szerint ez a fajta adomány 2012-ig az egyházterületeknél maradt, és ezzel támogatták a fehér területeken a missziómunkát.

A KINCSTÁRNOK JELENTÉSE
EDUARD CĂLUGĂRU

„JÓ AZ ÚR MINDENKI IRÁNT, ÉS KÖNYÖRÜLTES MINDEN TEREMTMÉNYÉHEZ.” (ZSOLT 145:9)

EGYHÁZ-TERÜLET	*2017-es átlagárfolyam				*2016-os átlagárfolyam		*inflációs ráta	
	4,5681				4,4908		1,30	
	2017		2016		2017 / 2016			
	RON	TIZED EUR	Átlagtized/tag/év RON EUR	RON	TIZED EUR	Növekedés %	% aktualizált	
BÁNÁT	7,724,048	1,690,867	1,162 254	6,851,019	1,525,567	112.74%	111.28%	
MOLDVA	13,752,452	3,010,541	1,135 248	12,581,853	2,801,695	109.30%	107.88%	
MUNTÉNIA	21,304,322	4,663,716	1,171 256	19,480,315	4,337,827	109.36%	107.94%	
OLTÉNIA	9,911,822	2,169,791	919 201	9,027,291	2,010,174	109.80%	108.37%	
ÉSZAK-ERDÉLY	7,340,833	1,606,977	975 213	6,742,331	1,501,365	108.88%	107.46%	
DÉL-ERDÉLY	12,180,024	2,666,322	1,304 285	11,191,089	2,492,003	108.84%	107.42%	
ÖSSZESEN	72,213,501	15,808,214	1,117 245	65,873,898	14,668,631	109.62%	108.20%	

A 2012-es évtől kezdtük átutalni ezt az adományt a világszéles missziómunka támogatására (2017-ben az adományok 80%-át). Az oktatásra szánt adományok az egyházterületeknél maradtak az oktatási rendszer támogatása érdekében, és ehhez adódott hozzá a tizedadományok 1%-a.

Az Adventista Médiaközpont továbbra is a hazai egyház egyik legnagyobb kihívását jelenti. A rádió és televízió működéséhez továbbra is hatalmas összegekre van szükség. A 2017-es esztendőben az Adventista Médiaközpontnak szánt adományok elérték a 424.728 lejt (2016-ban ez az összeg 358.926 lej volt), miközben az Unió által átutalt összeg elérte az 5.816.379 lejt. Döntés született, hogy 2017-től kezdődően az egyházterületekhez beérkező tized 2%-át a Médiaközpontnak utaljuk át. Emellett a 2017-es év folyamán az Unió további 1,5%-ot utalt át a tizedadományokból a Médiaközpontnak.

Egy másik fontos munkaterületünk az emberek megsegítése. Az ADRA részére szánt adományok 2017-ben elérték a 387.423 lejt (a korábbi év 335.397 lejéhez képest). Az ADRA jelentéseiben megtalálható ezen alapok felhasználásának módja. Szeretnénk újból hangot adni értékelésünknek az országunk területén és a határainkon kívül élő tagjaink áldozatkészségéért és együttérzéséért, amivel különböző projektjeinket támogatták.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a gyülekezeteknek szánt adományokat sem, amelyekhez hozzátartoznak az imaházépítésre, fenntartásra, evangelizációra, szegények megsegítésére és különböző helyi projektek megvalósítására szánt adományok is. Országos szinten ezek az adományok elérték a 15.450.862 lejt.

Az alábbi táblázatban bemutatjuk az imaházak építésének helyzetét országos szinten.

2017 végén 65 imaház építése volt folyamatban, a felszentelt imatermek száma pedig országos szinten elérte a 9-et. A 2018-as évre előreláthatólag 7 új építkezés kezdődik el, és 15 korábban elkezdett munkát fejeződik majd be.

Az Unió 2017-ben az egyházterületektől befolyt tized 7,5%-át a különböző ügyosztályok és intézmények támogatására fordította, az alábbiak szerint (az Unióhoz befolyt tized 1%-át a Generál Konferenciának utalták át, a fennmaradt 1,5%-ot pedig a Médiaközpontnak):

- » Személyzeti kiadások – 3.034.996 lej.
- » Általános, adminisztratív költségek – 534.381 lej.

- » Ügyosztályi költségek – 583.117 lej.
- » Egyéb ügyosztályi költségek – 1.003.373 lej.

A 2017-es évben az Unió az alábbi összegeket utalta át az Inter-Európai Divízióknak:

- » az egyházterületektől befolyt tized 10%-át, összesen 7.221.350 lejt.
- » a teljes befolyt tized 10+1%-át, összesen 807.156 lejt.
- » ifjúsági adományt összesen 115.331 lej értékben.
- » missziómunkára szánt adományt, összesen 304.094 lejt.
- » a következő adományok 80%-át: szombatskolai adományok, tizenharmadik szombati adományok, hálaadományok és imaheti adományok – összesen 3.870.920 lejt.

A romániai egyház ily módon folytatja a beépülést a világszéles egyház pénzügyi rendszerébe. A felkínált tizeddel és adományokkal – ami 2017-ben 12.318.851 lejt (2.696.712 eurót) tett ki – hozzájárulunk az evangélium világszéles hirdetéséhez.

Az egyházi intézmények az alábbi támogatásokat kapták:

- » Támogatás az Adventista Médiaközpont részére – 5.816.379 lej (beleértve az egyházterületektől átutalt 2%-ot, illetve az Uniótól kapott 1,5%-ot).
- » Támogatás az ADRA részére – 438.584 lej + 10.000 euró.
- » A könyvevangélista munka támogatása – 361.067 lej.
- » Támogatás az öskerek, a Sola Scriptura, az ASEF, ACL, ASE és SUP részére – 380.728 lej.

Tudjuk, hogy az említett összegek mellett a tagok sok más hozzájárulással támogatták a munkát, ami azonban nem került bele ebbe a jelentésbe. Az Úr viszont tud minden szolgáltról, és művében mindenki számára van hely. A hatékonyság a hűséggel és a Szentlélek munkájával mérhető le.

2017-ben a romániai missziómunka támogatása érdekében a Divíziótól a következő összegeket kaptuk:

- » Egyházterületi projektek – 676.988 euró.
- » az Unió és különböző intézmények projektjei (főleg az Adventista Médiaközpont) – 913.643 euró.

A pénzügyi felügyelet gyülekezeti szinten kevés rendelkezésre számolt be.

Hálásak vagyunk Istennek a pénzügyi téren elkönyvelt növekedésért, de az egyháztagok áldozatkészségéért is, és meggyőződésünk, hogy Isten továbbra is gondot visel rólunk, és a 2018-as esztendő kihívásai új bizonyítékokkal fognak szolgálni a mennyei vezetésre vonatkozóan. ■

EGYHÁZTERÜLET	Felszentelésre került 2017-ben	Építés alatt 2017 végén	Az építkezés elkezdésének terve 2018	Az építkezés befejezése 2018-ban
BÁNÁT	3	13	-	3
MOLDVA	-	11	-	3
MUNTÉNIA	-	7	1	2
OLTÉNIA	1	12	2	4
ÉSZAK-ERDÉLY	2	15	2	1
DÉL-ERDÉLY	3	7	2	2
ÖSSZESEN	9	65	7	15

MÁSODPILÓTA A MENNY FELÉ

Lelkészfeleségek Országos Értekezlete

A Lelkészfeleségek Országos Értekezlete 2018. március 30-án és április 1-jén zajlott Méhkertben. Az esemény rövid pihenő volt az erejük és életük felfrissítésére vágyó lelkészfeleségek számára. A találkozó tevékenységei és előadásai a „Másodpilóta a menny felé” jelmondat alatt zajlottak, az ihletet nyújtó bibliaiszöveg pedig 2Korinthus 1:21 verse volt: „Aki pedig minket ti veletek egybe Krisztusban megerősít és megken minket, az Isten az.”

A menny felé vezető út e pilóta-tanfolyamán a Romániai Adventista Egyház 130 lelkészfelesége vett részt. A „fedélzeten” különleges meghívottak is jelen voltak, akik segítettek mélyebben megérteni a „repülési útvonalat” vagy „tervet” – a Bibliát. Jelen volt: Janet Page, a Generál Konferencia Lelkeszi Osztályának titkár-helyettese; Elvira Wanitschek, az Inter-Európai Divízió keretében működő Shepperdess International szervezet igazgatója; Diana Gavajuc klinikai pszichológus és pszichoterapeuta; valamint Zenobia Niculiță pszichológus, az Adventus Egyetem adjunktusa.

A szombati program több imádati pillanatból állt: közös éneklés, az ország egész területéről érkezett lelkészfeleségek jelentései, tapasztalatok közzététele, valamint különleges szemináriumok az eredményes szolgálattetés érdekében.

A továbbképzések és szemináriumok, amelyeket szintén lelkészfeleségek tartottak, eltávolították a horizontot, a kilátást és a látásmódot takaró felhőket. Szó esett arról, hogyan lehet érzelmileg egészséges gyermekeket nevelni, hogyan tartható a kapcsolat a serdülőkorúakkal, a lelkészfeleség hogyan nevelhet a gyülekezetben vezetőket, és hogy a siker kultúrájában hol a helye egy lelkészfeleségnek.

A mennybe vágyó személyek számára a lelki cél az, hogy tanulják meg legyőzni a nehézségeket a családban, a gyülekezetben és a szolgálatban annak érdekében, hogy nyugodt „repüléssel” haladhassanak a menny felé a „pilóta” – lelkész férjük – oldalán, aki néha még nehézségekkel is szembesül. Janet Page beszélt a lelkészfeleség imaéletének fontosságáról, és az imaszobában történő odaszentelődésre bátorított. Elvira Wanitschek azzal járult hozzá a szép és biztonságos „repüléshez”, hogy gyakorlati tanácsokat adott a lelkészfeleségek szolgálati életére vonatkozóan.

A lelkészfeleségek élete időnként zaklatottá válhat; és az ilyen helyzetekre tanulták meg, miként legyenek jószágosak... önmagukhoz, az Úrhoz, társukhoz, a gyerekekhez, munkájukhoz és a gyülekezethez. A szombat esti kézimunka-műhelyek színes és örömteli képet festettek, ugyanakkor kiváló lehetőséget biztosítottak az ismerkedésre, tapasztalatok megosztására és kapcsolatok építésére. A szolgálat ugyanazon családjához tartozunk, és szükségünk van tudnunk és éreznünk azon személyek támogatását, akik hozzánk hasonló küzdelmeket vívnak meg.

A nagy „Pilóta” minden lelkészfeleséget képes és át is akar vezetni a felhőkön túlra, oda, ahol kitarul a fény és a gyönyörűség igazi látványa, hogy áldás legyen, nem pedig átok a körülötte élők számára. ■

Adina Tomoiagă, koordinátor, Lelkészfeleségek Egyesülete, Romániai Unió

**A LEKÉSZ-
FELESEG
SZOLGALATA
ADINA
TOMOIAGA**

A KERESZTÉNYSÉG DILEMMÁJA – A SZOMBAT (2)

Tanulmányozásunk e szakaszában válaszokat keresünk azokra a sokak által használt nem biblikus érvekre, amelyekkel kifogásokat keresnek a Tízparancsolat negyedik törvényének át-hágására.

**„Mi megtartjuk a negyedik parancsolatot.
A vasárnap a hetedik nap.”**

Mint ahogy azt a tanulmányozásunk elején is leírtam, a vallási vezetők némelyike ezt az érvet hozza fel azokkal szemben, akiket hiszékenyeknek, hiányos bibliai és történelmi kultúrával rendelkezőknek tart. Így amikor a Szentírásban olvassák vagy hallják a „hetedik nap” kifejezést, arra gondolnak, hogy nem lehet más napról szó, mint csakis az egyetemesen elfogadott nyugalomnapról, a vasárnapról. A papok és a lelkészek azonban jól tudják, hogy a vasárnap nem a hét hetedik napja. Minden húsvétkor kínos helyzetbe kerülnek, amikor a hét első napjára utalnak, amelyen Jézus Krisztus feltámadt. Sok keresztény elméjében megfogalmazódik az ésszerű kérdés: „Miért mondták nekünk, hogy a hét hetedik napja a vasárnap, ha a Szentírásban határozottan ki van jelölve, hogy az a hét első napja?” Hasonlóan kínos helyzet késztette arra a Romániai Ortodox Egyházat, hogy 2011-ben egy új egyházi naptárt adjon ki, amelyben a hetedik napot határozottan a szombattal azonosította, a hét első napját pedig a vasárnapra. Az Ortodox Egyház bátorsága és őszintesége ezen a téren csodálatra méltó. Marad azonban a kérdés, hogy az egyház miért tévesztette meg a népet évtizedeken át olyannyira, hogy a hívők tényleg őszintén elhitték: a hét hétfővel kezdődik és vasárnapra ér véget?

A romániai egyházi kalendárium megváltoztatása heves vitákat váltott ki az ortodox hívek, valamint más, vasárnapot ünneplő keresztény felekezetek híveinek sorában. Ezeknek az egyházaknak a vezetői arra kényszerültek, hogy további érveket vonultassanak fel híveik előtt annak a határozott isteni parancsnak a megváltoztatására vonatkozóan, mely megköveteli a hét hetedik napjának megtartását. Íme, néhány érv.

„Egyáltalán tudja-e még valaki, hogy melyik a hetedik nap?”

Ez az érv azt sugalmazza, hogy ma már senki sem tudja valójában, hogy melyik a hét hetedik napja, mivel az évszázadok során felborult a napok számlálásának pontos sorrendje. Azok, akik ezzel az érveléssel hozakodnak elő, előszeretettel említik álláspontjuk alátámasztása érdekében az idők során használt számos naptárt (Juliánusz-naptár, Gergely-naptár stb.), továbbá azt állítják, hogy az egyház éppen emiatt döntötte el, hogy egy bizonyos napot (a vasárnapot) nyugalom- és imádati napnak jelöl meg, az egyház döntését pedig az határozta meg, hogy Krisztus vasárnap támadt fel.

Ebben az érvelésben bárki könnyen találhat kifogásolni valót. Ha az egyház döntötte el, hogy a hét első napja legyen a nyugalomnap, akkor lényegében tudta, hogy melyik a hét hetedik napja. Ez az ésszerű ellenérv arra enged következtetni, hogy az egyház látszólag Isten határozott parancsa ellen döntött, és ami még súlyosabb: félrevezette a híveit is.

Vajon az idők során az emberiség összekeverte volna a hét napjainak sorrendjét?

Való igaz, hogy némely kultúrák és népek a múltban (és a jelenben is) saját naptárral rendelkeztek (például a zsidók, a maják, a kínaiak), de e naptárak közül egyik sem szüntette meg a heti ciklust.¹ Tulajdonképpen a történelemben a heti ciklust helyettesítő minden próbálkozás kudarcba fulladt (lásd a francia forradalmat).

A Szentírás érvelése

Bibliai szempontból kétség nem fér hozzá, hogy a szombat a hét hetedik napja. Az idő Szerzője, Jézus Krisztus, a zsidókhoz hasonlóan ugyanazt a napot ünneplte, és saját példája által eloszlott minden kétséget az igazi nyugalomnapra vonatkozóan. Krisztusnak bizonyára nem tetszett, ahogy a zsidók megünnepelték a szombatot, magára a napra viszont egyetlen utalást sem tett.

A Szentírásban, az Ó- és az Újtestamentumban, az egyetlen nap, amely nevet is kap, az a he-

A SZENTÍRÁSBAN, AZ Ó- ÉS AZ ÚJTESTAMENTUMBAN, AZ EGYETLEN NAP, AMELY NEVET IS KAP, AZ A HETEDIK NAP: „SZOMBAT”.

A BIBLIÁBAN A SZOMBAT AZ EGYETLEN, MELY „SZENT NAPOM”-KÉNT VAN MEGNEVEZVE. (ÉSA 58:13)

tedik nap: „szombat”. A többi nap a szombathoz viszonyított elhelyezkedésével azonosítható: a hét első napja, ami egyszerűen azt a napot jelöli, amely a szombat után következett. A hét hatodik napja a szombat előtti napot jelenti (az evangéliumok egyes fordításaiban a pénteki nap „*pro-sabaton*” azaz „szombat előtti” napnak van nevezve, amely napon a hívőnek készülnie kellett a szombatra – lásd Mt 27:62; Mk 15:42; Lk 23:54; Jn 19:31 stb. [a magyar Károli fordítás ezekben a szövegekben a „péntek” megnevezést használja – a fordító megjegyzése.]). A Bibliában tehát a hét első napjának nincs neve – egyszerűen csak számmal van jelölve: „első nap.” A „vasárnap” megnevezés a latin *dies Domini* (Úr napja) megnevezésből ered, amelyet a héber és görög „Úr napja” kifejezésből fordítottak le, mivel ezeken a nyelveken íródott a Biblia. A baj csak az, hogy a Szentírásban ez a kifejezés a hetedik napra, és nem az elsőre vonatkozik. A Bibliában a szombat az egyetlen, amely „szent napom”-ként van megnevezve (Ésa 58:13). Ugyanakkor ez a kifejezés a Szentírásban Krisztus visszajövetelének napjaként is értelmezendő (Ám 5:18): arra a profetikus napra utal, amelyet senki sem ismer (Mt 24:36), de amely egyáltalán nem köthető a hét egyetlen napjához sem.

Történelmi érv

Történelmi szempontból szintén könnyen ellenőrizhető, hogy az idők folyamán végrehajtott naptári változtatások nem módosították a napok sorrendjét. Például, a Gergely-naptár bevezetése a VII. században azt a változást eredményezte, hogy csütörtök május 10. után közvetlenül péntek, május 21. napja következett. Amint láthatjuk, a napok sorrendje nem változott, a csütörtök után a péntek következett.

„Krisztus a hét első napján támadt fel, és mi Krisztus tiszteletére tartjuk meg a hét első napját.”

Igaz, hogy Krisztus a hét első napján támadt fel, viszont a Szentírásban sehol sem találjuk azt, hogy az Úr megparancsolta volna, hogy tiszteletére ezt a napot tartsuk meg, vagy hogy az apostolok Jézus feltámadásának a napját tartották volna. Tulajdonképpen csupán hétszer van megemlítve az Újtestamentumban „a hét első napja” kifejezés, és a hétből öt alkalommal csak egyszerű utalást találunk az Úr feltámadásának eseményére (Mt 28:1; Mk 16:9; Lk 24:1; Jn 20:1; Jn 20:19). János valójában arról beszél, hogy Jézus feltámadásának napján a tanítványok nem azért

voltak összegyűlve, hogy megünnepeljék a feltámadást, hanem „a zsidóktól való félelem miatt” (Jn 20:19). Hogyan ünnepelhették volna Krisztus feltámadást, amikor még nem is hitték, hogy az valóban bekövetkezett? (lásd még Mk 16:9-14; Lk 24:11,41)

„A hetedik napi imádatot az apostolok helyezték át az első napra”

Sok keresztény el sem tudja képzelni, hogy Isten népe évezredek gyakorlatának ilyen gyökeres megváltoztatása – mint a nyugalomnap megváltoztatása – megtörténhetett volna Krisztus közvetlen parancsa, vagy legalább az apostolok rendelkezése nélkül. Ezért állítják, hogy vagy Jézus vagy az apostolok rendelték el ezt a változtatást. Bár az érv logikusnak tűnik, mégis figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy Krisztus nem változtathatta meg azt a törvényt, amelyet Ő maga adott ki, mivel ez saját természetének a megváltoztatását jelentette volna (Zsid 13:8; Jak 1:17 stb.). Ennek értelmében tehát, nem létezik egyetlen ilyen természetű, Krisztustól vagy az apostoloktól származó mennyei parancs sem. Sőt, Krisztus és az apostolok is életük és tanításuk által megerősítették a mennyei erkölcsi törvény megtartásának kötelező voltát. Például Krisztus Mt 24:20 versében határozottan kijelenti, hogy a szombatot meg kell tartani még a jövőben Jeruzsálemre bekövetkező ostrom és pusztulás idején is.

A határozott rendeletek hiányában azok, akik mindent latba vetve keresik a bibliai érveket a változás bizonyítására, gyakran emlegetik azt a néhány igeszakaszt, amely a hét első napjára utal a Bibliában (Mt 28:1; Mk 16:9; Lk 24:1; Jn 10:1,19; Csel 20:7; 1Kor 16:2). A baj csak az, hogy a legtöbb igeszakaszban (a hétből ötben) a „hét első napja” kifejezés nem kapcsolódik az imádatához, csupán megjelöli azt a napot, amelyen Krisztus feltámadt, vagy amelyen feltámadása után megjelent a tanítványoknak. Ezek nem imádati alkalomok voltak, mivel János elmondja, hogy a tanítványok még nem hitték el Jézus feltámadását, és a „zsidóktól való félelem miatt” voltak összegyűlve (Jn 20:19). Ugyanakkor Lukács is értésünkre adja, hogy az első keresztények nem tartották a hét első napját, mivel az Úr feltámadása előtti napon,

**NEM BIBLIKUS
ÉRVEK
PAUL
BOERU**

**SOK KERESZTÉNY EL
SEM TUDJA KÉPZELNI,
HOGY ISTEN NÉPE
ÉVEZREDES GYA-
KORLATÁNAK ILYEN
GYÖKERES MEGVÁL-
TOZTATÁSA – MINT
A NYUGALOMNAP
MEGVÁLTOZTATÁSA –
MEGTÖRTÉNHE-
TETT VOLNA KRISZTUS
KÖZVETLEN PARAN-
CSA, VAGY LEGALÁBB
AZ APOSTOLOK REN-
DELKEZÉSE NÉLKÜL.**

**KRISZTUS ÉS
AZ APOSTO-
LOK IS ÉLETÜK
ÉS TANÍTÁSUK
ÁLTAL MEG-
ERŐSÍTETTÉK
A MENNYEI
ERKÖLCSI
TÖRVÉNY
MEGTARTÁ-
SÁNAK KÖTE-
LEZŐ VOLTÁT.**

vagyis a hetedik napon „nyugovának a parancsolatok szerint” (Lk 23:54-57).

A másik két igeszakaszból, amely a „hét első napja” (Csel 20:7 és 1Kor 16:2) kifejezést említi, csupán az első számol be vallásos összejövetelről. 1Kor 16:2 versében Pál apostol nem összegyűjteni akarja a hívőket, hanem felszólítja őket, hogy „mindenitek tegye félre **magánál**, amit sikerül összegyűjtenie”, hogy segítsen a rászorulóknak. Itt tehát egy cselekedetről beszél, amit mindenkinek a saját házában kellett elvégeznie. Ez olyan, mint amikor ezt mondjuk: „szerda a piacra járó napom” vagy „csütörtök a takarítási napom” stb.

Tehát Csel 20:7 verse az egyetlen igeszakasz a Bibliában, amely a hét első napján megejtett vallásos összejövetelről beszél. Figyeljük meg alaposabban ezt a szöveget Lukács evangéliumában: „A hétnek első napján pedig a tanítványok egybe-
gyűlvén a kenyér megszegésére, Pál prédikál vala nékik, mivelhogy másnap el akara menni; és a tanítást megnyújtá éjfélig.”

Megfigyelhető, hogy Lukács tisztázza az okot, amiért a hét első napján gyűltek össze: Pálnak másnap el kellett utaznia. Ez egy búcsú összejövetel volt. Az Apostolok cselekedete lényegében arról számol be, hogy az első keresztények – legalábbis kezdetben – *naponta* összegyűltek és megtörték a kenyeret (Csel 2:46). Ez nem azt jelentette, hogy minden nap pihentek, vagy hogy már nem különböztették meg az Isten által elrendelt nyugalomnapot a hét többi napjától. Ellenkezőleg, Pál maga is megőrizte ezt a „szokást”, és minden szombaton elment a zsinagógába, hogy együtt imádkozzon az atyafiakkal (Csel 17:2).

A Szentírás olvasója számára nyilvánvaló, hogy az evangélium hirdetése nincs korlátozva a hét csupán egyetlen napjára. Valahányszor alkalma adódott, Pál prédikált, függetlenül attól, hogy szombat volt, vagy egy másik nap, vagy hogy nappal volt, avagy éjszaka. A napok megkülönböztetése a szokásos tevékenységekben nyilvánult meg, és nem az evangélium hirdetésében. Így tett Jézus Krisztus, és így tettek az apostolok is (Jn 5:17; Csel 18:3-5; lásd még 2Tim 4:2).

Ugyanakkor meg kell jegyeznünk, hogy az első században a keresztény összejövetelekhez hozzátartozott a közös agapé-étkezés, ahol a kenyér megtörése volt a központi esemény, amely Krisztus halálára emlékeztette a keresztényeket (1Kor 11:17-29). Kezdetben ez mindig megtörtént, valahányszor összegyűltek, és valahányszor együtt ettek (lásd Csel 2:42,46). Az igeszakasz figyelmes olvasása tehát azt mutatja, hogy Pál a hét első napján is „megszegte a kenyeret” (Csel 20:7), mint ahogyan a következő napon is (Csel 20:11). A hívők számára minden találkozás egy lehetőséget jelentett, amikor megemlékezhettek Krisztus érettük hozott végtelen áldozatáról.²

Következésképpen Csel 20:7 versében Lukács nem heti vallásos összejövetelről beszél, hanem egy alkalmi búcsú összejövetelről, amelyet Pál távozása tett szükségessé. Ekkor felszolgálták az úrvacsorát, prédikálták az evangéliumot, egy halott is feltámadt, majd újból úrvacsorát osztottak, és újból hirdették az evangéliumot (Csel 20:7-11). ■

Dr. Paul Boeru, nyugalmazott lelképásztor, Ausztrália

1. Úgy tűnik, a maja kultúra ilyen értelemben kivételt képez. Az eddigi régészeti kutatások kiderítették, hogy a maja kalendáriumi rendszer három egymást fedő naptárból állt, amelyben azonban nem figyelhető meg jól elkülönülten a heti ciklus. Lényegében a hónapok 20 napból, az évek pedig 18 hónapból álltak, vagy más esetben több, 13 napos hónapból. A kutatások nem térnek ki arra is, hogy a hónapok lejárta után következett-e vagy sem nyugalomnap (a 14. vagy a 21. napon). Ez alapján kijelenthető, hogy nem az általunk ismert hetes ciklus szerint tagolták az időt, és az egységek végén nem volt nyugalomnapjuk. Egyesek ezzel magyarázzák, hogy a maja kultúrában élő emberek átlagéletkora nem haladta meg a 30 évet.

2. Az idő múlásával az *agape* étkezések elveszítették jelentőségüket, mivel sokak számára botránkozásra adtak okot (1Kor 11:17-29; Júd 12).

„AMIKOR ISTEN MEGTÖLTİ A SZAVAKAT”

Amikor Isten megtölti a szavakat, csodák történnek, és szívek tárják szélesre ablakaikat a menny felé, hogy beáramolhasson a lelket felmelegítő égi fény.

Tulajdonképpen ez valósult meg újra április utolsó szombatján a Maros megyei Nyárádszeredában, a már hagyománnyá vált *Verses hétvégén*. A párját ritkító találkozóra Erdély egész területéről, de még a határon túlról is érkeztek résztvevők, vendégek.

A rendezvényt tizenegy évvel ezelőtt álmodta meg Nyárádszereda akkori adventista lelkésze, Józsa Zoltán. Adott volt a egészséges adventista közösség, és adottak voltak a tette kész munkatársak: Madaras Melinda és Szabó Márta, akik azonnal vállalták a szervezéssel járó rengeteg fejtörést és munkát. Kezdetben névre szóló meghívást intéztek az adventista közösségekben ismert verskedvelőkhöz, akikhez időközben újabb szavalók csatlakoztak. A résztvevőknek előre megadott témával kapcsolatos verssel kellett jelentkezniük, de volt olyan év, hogy egy vagy több, előre meghatározott költő versét kellett megtanulniuk (például: Páskulyné Kovács Erzsébet, Moldován Vilmos, Faluvégi Dezső, Reményik Sándor stb.). Külön megtiszteltetés volt a versmondók számára, amikor az egyik évben a kijelölt költő dr. Szigeti Jenő, magyarországi lelkipásztor volt, aki személyes jelenlétével is megtisztelte a találkozót.

Már jó néhány éve a *Verses hétvége* állandó vendége Kilyén Ilka marosvásárhelyi színművésznő, aki különleges tisztelettel viszonyul az advent közösség versek iránti nyitottságához. A művésznő minden alkalommal hasznos tanácsokkal látja el a versmondókat.

Az idei rendezvényt is Józsa Zoltán lelkész nyitotta meg. Köszöntőjét a következő szavakkal zárta: „Jó szólni, amikor másokhoz szólhatunk... Szóljunk tehát egymáshoz a magunk, a költők és végeredményben az Isten szavával.”

Különleges színfoltot jelentett az a képzőművészeti kistárlat is, amely a beresztelki (Maros megye) ifjú lány, Orbán Tünde tizenöt grafikáját állította közszemlére. Az alkotásközponti eleme az isteni gondoskodás, ami láthatóan már ifjú korban művészi kifejezésre ihlette az alkotót.

Idén a meghívott lelkész dr. Tokics Imre magyarországi lelkipásztor volt, aki értékelő szavai és tanácsai mellett természetesen verset is mondott, mint ahogy a felesége, Mária is kiváló érzéssel szavalt versekkel örvendeztette meg a hallgatóságot.

A 2018-as *Verses hétvége* egy különleges momentumnak is helyet adott. A szervezők kezdeményezésére bemutatásra került a *Vers és ünnep* című kötet, amely az „Erdélyi adventista kortárs költők antológiája” alcímet kapta. A következő szerzők verseit tartalmazza: Bíró Katalin, Járfás Esz-

ter, Juhász Anna-Anita, Kristóf Mária, Orbán Hajnalka, Józsa Zoltán, Kiss Ottó, Ilyés Róbert, Bartha Sándor. A délutáni könyvbemutatót villáminterjúk tarkították: Szabó Márta faggatta a versírókat, majd a költők részleteket olvastak fel a költeményeikből.

Az időközben felcsendülő zeneszámok csak emelték a hangulatot. Kilyén Ilka színművésznő pedig két gyönyörűen elmondott verse mellett néhány szóban méltatta az eseményt. Összefoglalójában megjegyezte: „A gondolatoknak teremtő erejük van, és itt ezt a teremtő erőt láttuk megnyilvánulni.”

Dr. Tokics Imre lelkipásztor az Ige szavaival buzdította a további munkára, és felhívta a versmondók és az alkotók figyelmét, hogy ne feledjék, nekik csak sáfárkodniuk kell azzal, amit kaptak: „Nehogy azt hidd, testvérem, hogy amid van – a szemed színe, a hajad vagy a tehetséged – a tied. Azt Isten az elődeid által adta neked.” Majd a következő szavakkal zárta az igehirdetést: „Ha versen és költeményen keresztül közeledünk Istenhez, akkor jó irányba haladunk, jó DNS-t adunk át gyermekeinknek, unokáinknak.”

Szeretnénk hinni, hogy a *Verses hétvége* a következő években is megszervezésre kerülő esemény marad. Ehhez kívánunk sok erőt a szervezőknek, ugyanakkor bátorítunk minden verset kedvelő, verset olvasó és verset mondó gyermeket, ifjút, felnőttét és időset, hogy vegyen részt az esemény újabb kiadásain, hogy tanulhasson, feltöltődhessen és megtapasztalhassa, milyen az, amikor tényleg Isten tölti meg a szavakat. ■

**VERSES HÉTVEGE
NYÁRÁDSZEREDÁBAN
BARTHA SÁNDOR**

Bartha Sándor, a Viața și Sănătate kiadó munkatársa

URAM, EMLÉKEZZÉL MEG ÉN RÓLAM (IS), MIKOR ELJÖSSZ A TE ORSZÁGODBAN!

Kéteztizennégy márciusában elindultam, hogy megismerjek egy életfogytiglani börtönbüntetésre ítélt személyt, akit viszont feltételelesen szabadlábra helyeztek. Ő egyike azoknak, akik a börtönben ismerték meg Istent. A helységbe érve nem sikerült megtalálnom a házat, amelyben lakott, ezért megszólítottam egy járdán álldogáló aszszonyt. Tisztelettudóan köszöntöttem, majd megkérdeztem, tudja-e, hol lakik Crețu Ștefan. Éppen a szomszédban lakott. Megmutatta a házat, én megköszöntem és távozni akartam, de a hölgy megállított, és hálás hangon mondta el, mennyire más ember lett a szomszédja, amióta kiszabadult a börtönből. „Úgy hallottam, ott lett hívő. Tudja meg, hogy más ember lett! Különleges ember!”

A kapu elé érve megpillantottam azt, akiről addig csupán hallottam. Az udvaron dolgozott. Örömmel köszöntött és bevezetett a házába. Minden arról árulkodott, hogy szorgalmas ember otthonába léptem be. Leült és mesélni kezdte, hogyan dolgozott Isten az életében.

„Fiatalkor voltam... Mégis 1991-ben, 22 évesen már reménytelen volt a helyzetem. Bilincsbbe vertek, mert három gyilkosságot követtem el. A Giurgiu-i kaszárnyában voltam. A terem tele volt emberekkel. Bukarestből jött el a bíróság. Rengeteg rendőr vett körül. Életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték. A Giurgiu-ról Jilaváig tartó úton végig sírtam – minden reményem szertefoszlott. A börtönben kezdtem olvasni a Bibliát, majd 1997-ben reménysugár csillant meg az életfogytiglanra ítélték számára: megjelent egy törvény, mely kimondta, hogy húsz év letöltött börtön után feltételeesen szabadlábra helyezhetnek. Isten huszonegy év, egy

hónap és egy hét után kínálta fel nekem a feltételes szabadságot.

Amint szabad lettem, nagyon sok nehézséggel kellett szembesülnöm, de Isten közelében maradtam, és ez nagyon sokat segített. Ha hűséges maradsz Hozzá, ha tanulmányozod a Bibliát, és még a nehézségek ellenére sem törödsz a körülötted elhangzó gonosz szavakkal, Isten felkínálja a szükséges segítséget, hogy átvészeld az élet nehézségeit. Egy hónap telt el a szabadulásom után. Próbáltam munkát keresni, de senki sem akart alkalmazni. Mindenki menekült tőlem. Jelentkeztem egy 400 főt foglalkoztató kertészeti cégnél, de nem vettek fel. Nem volt mit tennem... Hazajöttem, és eldöntöttem, hogy azt fogok dolgozni, amit lehet, viszont egyre nehezebbnek tűnt, hogy a lakóhelyem közelében bárki is munkát ajánljon nekem.

Végül kaptam egy lehetőséget. Volt, aki pénzt dobott a földre, azt színlelve, hogy elvesztette, hogy próbára tegyen. De elutasítottam minden kihívást. Tudtam, hogy Sátán különböző dolgokkal fog próbálkozni. Telt az idő. Lakásra volt szükségem. Nagy dolgokat nem engedhettem meg magamnak, ezért úgy döntöttem, hogy megspórolok némi pénzt, és építek egy vályogházat. Isten azonban csodálatosan dolgozott. Titu Ghejan lelkész testvér, valamint a gyülekezet segítségével csodálatos kétszobás házikót építettem. Az egész falu csodálkozott, hogy sikerült nekem, börtönviselt embernek néhány hónap alatt házat építenem. Mindez azonban nem az én érdemem, hanem az Istené, aki kész segíteni. A dolgok kezdtek rendbe jönni. Isten megsegített, és 2012. október 20-án megkeresztelkedtem. Az emberek

most már nem kerülnek, nem menekülnek előlem. És látva, hogy nyugodt, becsületes ember lettem, munkát is adnak.

Hálás vagyok Istennek, hogy felkínálta nekem a feltételes szabadság lehetőségét. Tudom, hogy ez óriási lehetőség, amit maximálisan értékelnem kell, mivel az én esetemben az elkövetkező tíz évben egy lopás vagy akár a legapróbb törvényellenes cselekedet is, újra börtönbe juttathat a hátralevő életemre.

Egyelőre én vagyok a településen az egyetlen adventista, de azt szeretném, hogy a tervezett evangelizációk nyomán megalapíthassunk egy adventista csoportot, amely a saját házámban tarthatná az istentiszteleteit. Tudom, hogy nem lesz könnyű... még a falu papja is azzal fenyeget, hogy újra börtönbe juttat, ha az embereknek beszélek Istenről, és ha arra bátorítom, hogy olvassák a Bibliát. Én azonban azt válaszoltam, hogy csak Istentől félek; a börtöntől nem, mivel már jártam ott, és tudom, hogy milyen."

Felsőhajtvá, ám derűs arccal meghívott, hogy nézzem meg a háztájat. Az egyik sarokban a szárnyasok és az állatok fekhelye volt, odébb pedig tűzrevaló ágak voltak csomóba kötözve. Elmondta, hogy az ágakat majd a hidegben fogja felvágni, mivel most még eljár dolgozni, hogy legyen mit ennie. Megmutatta a kutat is, amelyből gombnyomásra ömlik a víz. Olyan bőséges a vízhozam, hogy ad belőle a lánytestvérének is a kert öntözésére. Öröm volt látni, hogyan dolgozott Isten ennek az embernek az életében, és bátorítottam, hogy a mennyei Atyába vetett bizalommal haladjon tovább ezen az úton.

Miközben távoztam, úgy éreztem, hogy a Humanitárius Börtönszolgálat önkéntesei által végzett munka nem hiábavaló. Meggyőződéselem, hogy abban a környezetben, amelyről a társadalom hallani sem akar – a börtönben –, Istennek vannak még megmentésre váró gyermekei.

Két évvel később kaptam a hírt, hogy Crețu Ștefan testvérünk kórházban van, súlyos beteg – testében elterjedt

a rák. Felkerestem, hogy bátorítsam őt, ennek ellenére ő bátorított engem. Mivel nemrég műtötték, ágyban feküdt. Hosszasan elbeszélgettünk, majd rám szegezte a tekintetét, és így szólt: „Testvér, én nem tudom, élek-e még. Az orvos szerint súlyos a helyzet, és nem élek sokáig. Isten ezt jobban tudja. Már elmondtam a lelkésznek is, ha meghalok, akkor a házam legyen az egyházé.” Aztán a kórterem egyik üres ágyára mutatva mesélni kezdett egy beteg társáról, akit nem sokkal érkezésem előtt vittek be a műtőbe: „Nagyon aggódott, meg volt rémülve... Elmeséltem neki az életemet és azt, hogy miként ismertem meg Istent, és hogy Ő akkor milyen békét adott nekem. Bátorítottam, hogy bízzon az Úrban, Aki majd gondoskodni fog az életéről, és hogy sose féljen a haláltól, hanem inkább igyekezzen megbékélni Istennel. Testvér, épp most műtik! Gyere, imádkozunk érte!” Tétovázás nélkül behunyta a szemét, és imádkozni kezdett: „Mennyei Atyám, kérlek, légy a társammal a műtőben! Segítsd meg az orvosokat, hogy jól végezzék a munkájukat!”

Mi készítek egy megvetett és kiközösített embert arra, hogy mások szükségleteire gondoljon még annak ellenére is, hogy kórházban fekszik, és tudja, nemsokára befejezi az életét?

Hálát adtam Istennek azért a munkáért, amit minden szabadságától megfosztott emberért tesz, aki elfogadja Őt Üdvözítőjének.

Nem sokkal a látogatásom után Ștefan testvér megpihent, példaadása azonban mély nyomot hagyott a lelkemben. ■

A KEGYELEM EREJE TIMOTEI BÍLBŰIE

„MÉRD MEG AZ ISTEN TEMPLOMÁT ÉS AZ OLTÁRT ÉS AZOKAT, AKIK ABBAN IMÁDKOZNAK!”

Az advent mozgalom fontos profetikus küldetése figyelmeztetni a világot a szentély üzenetének időszerűségére vonatkozóan, és éppen ezért ez a hitalapelve képezi a Hetednap Adventista Egyház megkülönböztető jellegzetességét.

Ebben a cikkben elvonatkoztatunk ennek az apokaliptikus referenciának a profetikus szempontjaitól, és az általában minden korra érvényes üzenetre fogunk összpontosítani, amelyet a következő isteni parancs tartalmaz: „Kelj fel, és mérd meg az Isten templomát és az oltárt, és azokat, akik abban imádkoznak” (Jelenések 11:1).

Már az elején rájöhethünk, hogy ez a mennyei parancs bizonyos kérdéseket vet fel. Éspedig:

- » Mi értelme volt megmérni egy olyan templomot, amelynek földi mása sok éve romokban hevert, mivel a rómaiak azt Jeruzsálem elpusztításakor lerombolták? Vagy: Mi értelme van egy olyan mennyei templom megmérésének, amely a Földön élő emberek számára láthatatlan?
- » Mi a logikai kapcsolat a megméréendő elemek – a templom, az oltár és az imádók – között?
- » A szentély bútortátaból miért csak az oltár kerül említésre?
- » Értelmetlennek tűnik a templom és az oltár fogalmáról (amelyek között létezik kapcsolat) az imádkozókra való áttérés.

Mérd meg a templomot!

Néhány évvel ezelőtt alkalmam volt részt venni egy imaház hivatalos átadásán. Az átvételért felelős bizottság elkérte az építkezési tervrajzokat, és leellenőrizte a tervrajzok és az építkezés közötti megfeleléseket. Az átvételi jegyzőkönyvet csak azután írták alá, hogy bebizonyosodott: nincsenek eltérések a mérnöki előírások és a megvalósítás között.

Akár a találkozás sátorára, akár Salamon, Zorobábel vagy Heródes templomára gondolunk, ezek az építmények nem csak arra szolgáltak, hogy bennük istentiszteleteket tartsanak, és a hívek találkozhassanak Istennel és hittestvéreikkel. Mindenik építmény tulajdonképpen a mennyei terv szemléltetése volt, a megváltási terv miniatűr makettje és intuitív bemutatása, ami az építmény szerkezetét, bútortátabát, valamint a benne tartott ceremóniális szolgálatokat illeti.

Például: a templom (szent sátor) három részében (a pitvar, a szentély és a szentek szentje) Jézus szolgálata három szakaszának csodálatos ábrázolását ismerhetjük fel. Az előudvar vagy pitvar (Károli), az egyedüli rész, amelybe

laikusok is beléphettek, a „látható részt”, az Üdvözítő nyilvános, három és fél évig tartó szolgálatát jelképezi. Az udvaron található két tárgy – a mosdómedence és az égőáldozati oltár – Jézus nyilvános szolgálatának két jelentős eseményét ábrázolja: keresztségét és megváltó áldozatát. Ebben a kontextusban e két tárgy elhelyezése látszólag fordított volt: rögtön a bejáratnál állt az égőáldozati oltár, és csak azután a mosdómedence. Viszont figyelembe kell vennünk azt a tényt, hogy ez a sorrend a kintről, a pusztából bejövőkre vonatkozik (a sátor esetében), míg Jézus a templom belsejéből érkezett, tehát szó sincs a sorrend megváltoztatásáról, ami a pitvar e két tárgyát illeti.

A szentély az Úr Jézus mennybemenetelétől egészen az 1844-es profetikus évig terjedő időszakot jelképezi. Az ebben a helyiségben található bútortátabat Krisztusnak a hitélet nélkülözhetetlen szempontjait támogató szerepét szimbolizálja:

- » a szent kenyerek asztala: a hívő lelki táplálása a Biblia tanításaival.
- » az arany oltár (más néven illatáldozati oltár vagy füstölő oltár) az imaéletet jelképezi.
- » a hétágú gyertyatartó a misszionárius tevékenységet ábrázolja: a hívőnek kötelessége világosságnak lenni és másoknak világítani.

Végül a szentek szentje az 1844-ben elkezdődött és a második eljövettel véget érő vizsgálati ítélet időszakát jelképezi.

Az Izrael népének vallásos évét meghatározó hét ceremóniális ünnep az ótestamentumi hívek számára felkínálta a lehetőséget, hogy évente, jelképesen felidézzék a megváltási terv lényeges eseményeit, kezdve a húsvétal és befejezve a sátoros ünneppel. Ily módon Izrael népének lehetősége volt megismerni – meglátni és élni – a megváltási tervet.

János apostol, aki a három és fél év alatt szemtanúja volt a megváltási terv legnehezebb szakaszának (ő volt az egyetlen apostol, aki jelen volt a keresztre feszítésnél), némiképp a legméltóbb és legalkalmasabb arra, hogy részt vegyen a terv e szakasza megvalósításának átvételében: mérje meg a templomot (intuitív terv).

A terv és a megvalósítás e szembesítésekor ami igazán meglepő, az a tökéletes pontosság és átfedés. A próféciák legapróbb részletei is pontosan beteljesedtek. Jézus éppen húsvétkor halt meg, pontosan akkor, amikor fel kellett áldozni a húsvéti bárányt, habár a Szanhedrin úgy határozott, hogy Jézust ne az ünnepek alatt végezzék ki: „Akkor egybegyűlének a főpapok, az írástudók és a nép vénei a főpap

házába, akit Kajafásnak hívtak, és tanácsot tartának, hogy Jézust álnoksággal megfognak és megöljék. De azt mondják vala: Ne az ünnepen: hogy zendülés ne legyen a nép között” (Mt 26:3–5).

A tökéletes megfelelés, amelyre e „mérés” nyomán fény derül, meggyőző biztosíték arra, hogy a terv még hátralévő szakaszának megvalósítandó eseményei is megtörténnek, főleg, hogy a terv neheze már lezajlott.

Mérd meg az oltárt!

Miért korlátozódik a mérés erre az egyedüli bútorzati tárgyra, főként, hogy ez az egyetlen, amely némiképpen elvesztette a szerepét? A törvény kőtábláit tartalmazó frigyláda és az illatáldozati oltár továbbra is őrzi szerepét, míg az előudvarban lévő oltár szerepe Isten Bárányának megölésével véget ért.

Viszont ha figyelembe vesszük a tényt, hogy az oltár a megváltási terv megvalósításáért fizetett ár legkésebb kifejezése, megérthetjük, miért csak ezt kellett megmérni.

Ha a templom tekintetében meglepő a tökéletes pontosság, az oltár „megmérésekor” lesújtó annak megmérhetetlensége. Ha megpróbálsz megmérni az oltárt, nem vonatkozathatsz el az oltáron lévő áldozattól, amely állandóan ott volt az oltáron, éjjel és nappal. És éppen az áldozat miatt mérhetetlen az oltár, mivel az Isten ember iránti szeretetének kifejeződése. Hogyan mérhetnénk meg az áldozatot? Jelképes jelentőségében végtelen. Az áldozati bárány Jézust ábrázolja, Isten Bárányát. E szeretet magasztos voltától és nagyságától meghatódva írja Pál apostol: „Ezokáért meghajtom térdeimet a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja előtt... hogy megérthessétek minden szentekkel egybe, mi a szélessége és hosszúsága és mélysége és magassága az Isten jövevényének, és megismerjétek a Krisztusnak minden ismeretét felül haladó szeretetét...” (Efézus 3:14, 18–19).

Háromdimenziós világunkban egy négydimenziós szeretet megmentő közbelépését állapítja meg. Egyedül a Biblia aranykönyve segít valamelyest megfejtetni ennek a szövegnek a titkait, és felismerni az említett négy dimenziót:

- » A mélység Isten lehajlása a bűn szakadékába esett ember megmentéséért. Senki sem eshet annyira „mélyre”, hogy Isten keze ne érhesse el. Ez az „a bárki, aki hiszen Őbenne, el ne vesszen”.
- » A szélesség az egész világnak az isteni szeretet általi átölelése. Ez az a „mert úgy szerette Isten a világot”. A keresztfán széttárt karok az egész világot átölelik.
- » A magasság nem más, mint a bűnös felemelése a bűn mélységéből egészen a mennyig.
- » A hosszúság az örök élet fogalmát fejezi ki: „... hanem örök élete legyen”.

Ézsaiás próféta ihletés alatt megjövendöli az általános jólétet, valamint a megdöbbenést, amelyet a Megváltó áldozatának mérhetetlen nagysága vált ki. „Akképpen ejt ámulatba sok népeket; fölötte a királyok befognak szájukat, mert amit nekik nem beszéltek volt, azt látják, és mit nem hallottak volt, arra figyelnek” (Ézsaiás 52:15).

Az imádkozók megmérése

Ha a templom a megváltási tervet jelképezi, az oltár pedig a megvalósításért fizetett árat, a mérés során elérkezőnk a valós kedvezményezettekhez: a templomban imádkozókhoz. Azonnal feltevéődik a jogos kérdés: megérdemlik ezt a hatalmas befektetést?

És miért mérik meg őket imádkozói státuszukban?

Ha a templom megmérésekor meglepő a pontosság, az oltár megmérésekor pedig a mérhetetlenség, az imádkozók esetében nem a NAGYSÁGUKAT kell meghatároznunk, hanem azt, hogy mennyire sikerült KICSIKKÉ válniuk! Az a fontos itt, ebben a kontextusban, hogy minél kisebbek legyenek.

Az ember nagyságának a mérése – saját értékelése alapján – valamelyest meghatározza azt a küszöböt, amely felett megengedi, hogy tanácsolják, segítsék, tanítsák, irányítsák. Ez alatt a küszöb alatt úgy ítéli meg, hogy egyedül is képes boldogulni.

Ezzel magyarázható, hogy azokban a bibliai esetekben, amelyekben az emberek egészen a „zsákruháig és a hamuig” alázkodtak meg, az eredmények annyira áldásosak voltak: a nívóieik megszabadultak a pusztulástól; Akháb és Manassé bocsánatot nyert és megőrizhette trónját.

Jákobnak azért segíthettek a mennyieik megszabadulni Ézsau bosszújától, mert tudatában volt parányi voltának, amit a Jabbók révénél mondott imájában is elismer: „Kisebbségem minden a te szolgálóddal cselekedtél” (1Mózes 32:10).

Ebben a kontextusban megérthetjük a választ a tanítványok azon kérdésére, mely oly sokszor gyötörte őket, és néha még vitát is szított közöttük: „Abban az órában menének a tanítványok Jézushoz, mondván: Vajon ki nagyobb a mennyeknek országában?” (Máté 18:1).

Érdekes, hogy Jézus nem egy Góliát-termetű óriást állított eléjük, hanem egy kisgyermeket: „És előhíván Jézus egy kis gyermeket, közéjük állítja vala azt, és monda: Bizony mondom néktek, ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kis gyermekek, semmiképpen nem mentek be a mennyeknek országába. Aki azért megalázza magát, mint ez a kis gyermek, az a nagyobb a mennyeknek országában” (Mt 18:2–4).

A gyermek engedi magát taníttatni, irányítani. Ő az alakítható anyag Annak kezében, Aki az embert saját képére formálhatja. ■

**A MENNY
MÉRCEJE
EMILIAN
NICULESCU**

**„ÉS ADÁNAK NÉKEM
VESSZŐHÖZ HASONLÓ
NÁDSZÁLAT, ÉS
ANGYAL ÁLL VALA MEL-
LÉM ÉS MONDA: KELJ
FEL, ÉS MÉRD MEG
AZ ISTEN TEMPLO-
MÁT ÉS AZ OLTÁRT, ÉS
AZOKAT, AKIK ABBAN
IMÁDKOZNAK.”
(JELENÉSEK 11:1)**

Emilian Niculescu, nyugalmazott lelképásztor

NYUGOVÓRA TÉRT

DIMITRIE JIGĂU

Az Arad megyei Székudvaron született 1925. augusztus 11-én. Itt élte gyermekkorát, és járt elemi iskolába. 1946 és 1949 között középiskolába jár, majd a méhkerti Biblia Intézet tanulója, míg a kommunista rendszer – államosítás címén – el nem kobjozza az intézmény épületét. Ezután visszatér Székudvarra.

1949 júliusában besorozzák katonának. A következő évben munkaszolgálatra küldik, mert nem hajlandó szombatnapon részt venni a kiképzésen. Egyik alakulattól a másikba kerül, míg végül a kolozsvári Katonai Törvényszék 1952. október 6-án 5 év börtönbüntetésre ítéli. Ez idő alatt a Duna-Fekete-tenger csatornánál dolgozik. Egy év és tíz hónap fogság után ugyanaz a törvényszék a 4/1954-es amnesztiatörvény alapján szabadon engedi, és Dimitrie testvérünk visszatér szülőfalujába.

1955-ben folytatja teológiai tanulmányait a Bukaresti Adventista Teológiai Szemináriumon, amelyet 1956-ban sikeresen elvégez. Ugyanazon év szeptember 8-án házasságot köt Popa Floare testvérnővel, és házasságukat Isten három gyermekkel áldja meg: Emil, Lorena és Mircea. 1956. augusztus 1-jén alkalmazza Isten munkájában, és nyugdíjazásáig (1988. április 1-jéig) a Moldvai valamint a Szebeni Egyházterületnél dolgozik.

Az idők során a következő gyülekezetek építését igazgatta: Dorohoi, Borosjenő, Bélárkos és Seprős. Habár már

nyugdíjas, Dimitrie Jigău testvér Krisztus fáradhatatlan katonájaként örömmel válaszol a Bánáti Egyházterület felkérésére, és különböző kerületekben szolgál. A fáradhatatlan, megfélemlíthetetlen, lelkes, a teljesített küldetés érzésével rendelkező Dimitrie Jigău testvérünk közel 93 évesen fejezte be futását, várva a nagy találkozást azzal, Akiről nagy odaadással prédikált.

Lejegyezte: **Marius Morar** titkár, Bánáti Egyházterület

INGRIT CHEŢAN

1938. január 4-én született Schuster Rudolf és Friederike harmadik, legkisebb gyermekeként, Helmut és Adelheid után. Német származású családban nőtt fel, a háború utáni időszakban megízeltelte a keserűséget és a nehézségeket, ami erős jellemre és odaadó lelkiületre készítette fel, s mindez meghatározta az evangélium szerinti járását. Amint a szülők elfogadják az advent hitet, Ingrid és a testvérei is úgy döntenek, hogy követik Krisztust.

Édesapja műhelyében dolgozik, majd saját vulkanizáló műhelyt nyit, s ez a munka megalapozta az őt jellemző életerejét és hatékonyságát. 1962. április 1-jén házasságot köt

Cheţan Emil lelkésszel, és együtt indulnak el a teljes szolgálat útján. A jó Istentől 1974-ben kapják ajándékba a lányukat, Elisabeth-et. Az Úr minden bizonnyal ismerte a Cheţan házaspár hő vágyát, és a kis Betti válasz volt az imáikra.

Mindenki úgy ismerte Ingrid testvérnőt, mint aki mindig nagyon elfoglalt – szolgálata kiterjedt a gyülekezetre, de a gyülekezeten kívüli életre is. Kolozsváron és Medgyesen, ahol laktak, több rászoruló család megérezhette a testvérnő szeretetteljes szolgálatának áldásait. Szíve vágya az volt, hogy mindenki megtudja, hogy Krisztus áldozata nem volt hiábavaló.

Február 22-e délutánján, miközben látogatóban volt Németországban élő testvérénél, Ingrid testvérnő pár percre egy párnára hajtotta fejét,

hogy pihenjen, és az Úr ebben a nyugodt, békés pillanatban szólította el őt. Temetésére 2018. február 28-án került sor a Szeben megyei Medgyes adventista temetőkertjében, a család és szerettei körében. Jól tudjuk, hogy ez az alvás nem lesz hosszadalmas, mert nemsokára Jézus visszajövetelének trombitahangja fogja felébreszteni őt, hiszen mindig is arra vágyott, hogy drága Üdvözítőjével élhessen egy örökkévalóságon át.

Lejegyezte: **Azamfírei Iared Cristian**, lelkipásztor, Dél-Erdélyi Egyházterület

SZÉKELY VILMOS

Az Észak-Erdélyi Egyházterület-hez tartozó vajdakamarási gyülekezet közössége szomorúan és mélyen megrendülve élte meg Székely Vilmos testvérünk korai távozását az élők sorából.

A Beszterce megyei Apanagyfaluban született 1958. február 22-én, egy három gyermekes család második gyermekeként. Istenfélő szülei már gyermekkorában megtanították szeretni, tisztelni és szolgálni Istent és embertársait.

Céltudatos fiatalként 17 évesen, 1975. október 24-én szövetséget kötött szerető Krisztusával. Hűséges házastársaként az Úr Orbán Olgát rendelte neki, akivel 1985. július 21-én kötött házasságot. Az Úr két gyermekkel áldotta meg őket, Vilivel és Erika Bernadettel. Istenben bízó életével és példamutató szeretetével gyermekeit istenfélő és szorgalmas emberekké nevelte.

A gyülekezetben és a misszióban ráháruló szolgálatokat, ígéhirdetéseket, lelkiismeretesen végezte. Sok éven át a vajdakamarási gyülekezet presbitereként szolgált, ugyanakkor a kályáni és visai csoportok megalakulásában is szorgalmasan kivette részét. Hívó és gyakorló keresztényként megbízható, békeszerető és az isteni törvényekhez sziklaszilárdan ragaszkodó ember volt.

A rákbetegség tényét Istenbe vetett hittel és reménységgel nyugtázta. Bizott Istenben, hogy a megfelelő kezelést biztosítja számára, felhasználva az orvosok szakértelmét, a család szeretetét és a barátok tanácsait. Betegsége előre haladásával egyre jobban hagyatkozott Istenre és gondviselésére.

Az életet nem években, hanem megvalósításokban mérjük. Életünket nem a hossza, hanem a tartalma, a gyümölcs teszi értékessé. Távozó testvérünk élete azt igazolja, hogy nem önmagának élt. Minden törekvése arra irányult, hogy hasznára, javára, előmenetelére legyen övéinek és közösségének. Ezért küzdött lankadatlanul, példát állítva élénk.

Néhai testvérünk földi maradványait 2018. március 11-én a vajdakamarási adventista temetőben helyeztük nyugalomra a feltámadás reménységével, két gyermeke, bánatos felesége, összetört szívű édesanyja, testvére, vér szerinti és lélek szerinti szerettei százainak jelenlétében.

Jézus Krisztus szavai vigasztalnak: „Ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ott legyenek ti is.”

Ilyés János Béla, lelkipásztor, Észak-Erdélyi Egyházterület

SABINA SÁLÁGEAN

Sabina Sălăgean 1945. január 1-jén született Nagyenyeden. Gyermekkora első éveit szülővárosában töltötte, mígnem a család 1947-ben Gyulafehérvárra költözött, ahol később a segítségükkel megalapult az adventista csoport. Sabina Isten iránti odaadása már ifjú korában kifejezésre jutott: 19 évesen, decemberben a Marosban megkeresztelkedett. 1965-ben házasságot kötött Alexandru Sălăgean testvérrel. Négy gyermekük született: Camelia, Luize, Emanuel és Beatrice.

A gyülekezetben a gyermekszombatiskola, a diakónia és a kórus keretében szolgált, és nagyon sok gyermeket vezetett Krisztushoz. Kivette a részét az adminisztrációs munkában, de szívesen látogatott is, főleg, ha kórházban fekvő, beteg személyekről volt szó. Közlékeny természetével, diszkrét, de ha a helyzet úgy kívánta: határozott jelenlétével szolgálta Istent, függetlenül a társadalmi vagy gyülekezeti változásoktól.

Többrendbeli orvosi vizsgálat után 2007-ben kiderült, hogy IV. stádiumban levő rákbetegségben szenved. Az ezt követő hónapok igencsak nehezek voltak, kemoterápia, bonyolult műtét, majd újabb onkológiai kezelések következtek, és főleg nagyon sok ima. A jó hír az volt, hogy egy időre a betegség nem terjedt tovább, így még 11 életévnek örvendhetett.

Sabina testvérnő egészségi állapota 2017 szeptemberében megromlott, a halála előtti utolsó hetekben pedig egyre több szövődmény lépett fel. Mindez azonban nem tudta megfékezni lelki fejlődését és közeledését Istenhez. Nem vesztette el a reményt, és folyamatosan hálás magatartásról tett bizonyosságot. Az iránt, Aki nem csupán a test, hanem a lélek meggyógyítására és üdvösségére törekszik.

2018. március 5-én fejezte be életét anélkül, hogy egyetlen elégedetlen szót is kiejtett volna Isten felé. Hitt a feltámadás ígéréteiben. Utolsó vágya az volt, hogy egy napon belép a mennybe, egyik kezével a férje kezét fogja, a másikkal pedig a gyermekei és azok családjainak kezét.

Míg újra találkozni fogunk, maradunk a feltámadás mennyei ígéréteinek reménységével, de azzal a bizonyossággal is, hogy Isten megadja a szükséges bölcsességet annak érdekében, hogy helyesen számláljuk napjainkat.

Lejegyezte a fia, **Emanuel Sălăgean**

VIGYÁZAT! VALAKI TISZTÁTALAN KÖZÖTTÜNK!

„**É**s egy asszony, aki vérfolyásban volt tizenkét esztendő óta, és bár minden vagyonát az orvosokra költötte, senki meg nem tudta gyógyítani, hátulról hozzá járulván, illetve az ő ruhájának peremét; és azonnal elállta vérének folyása. És monda Jézus: Ki az, aki engem illette? És mikor mindnyájan tagadták, monda Péter és akik övele valának: Mester, a sokaság nyom és szorongat téged, és te azt mondod: Ki az, aki engem illette? Jézus pedig monda: Illette engem valaki; mert én észrevettem, hogy erő származék ki tőlem. Mikor pedig látta az asszony, hogy nem maradt titokban, reszketve előjöve és előtte leesvén, megjelenté neki az egész sokaság előtt, miért illette őt, és hogy azonnal meggyógyult. És ő monda neki: Bízzál leányom, a te hited megtartott téged; eredj el békességgel!” (Lk 8:43–48; lásd még Mk 5:25–34.)

Közöttünk valaki nem egészséges. Itt van a tömegben. Minden kétséget kizáró diagnózisa van: ebola-vírus támadta meg. Eleinte csak láztünetek, majd izomfájdalmak jelennek meg, végül jön a vérzés. A vérzéses láz, amely 90%-os halálozással járó fertőző betegség.

Ha a fenti mondatok a hirdetések alkalmával hangoznának el, rövid idő alatt kiürülne a terem, mert a tisztátalantól más is tisztátalan lesz. Félünk a fertőzéstől, tiszták akarunk maradni.

Ő is tisztátalan volt, már 12 éve. Senkinek nem beszélt róla, de mindenki tudta a titkát. A tisztátalanság tabu. Beszélni sem kell róla, nem kell megoldani, csak a távolságra kell vigyázni. A törvény világos rendelkezése szerint nem kompatibilis a közösséggel, az istentisztelettel, a személyes kapcsolatokkal. Tisztátalan, reménytelen.

A legnagyobb kihívás ebben a történetben megtalálni a helyünket és mások helyét: Jézus, az Őt körülvevő *tiszta* tömeg, illetve a *tisztátalan* nő csoportjában. Hol vagyok benne én, hol vannak mások, hol van az egyház?

Jézus letért az útról

Jézus az utcán van, az emberek között, nem a zsinagógában. Oda is járt, de idejének legnagyobb részét ott töltötte, ahol az emberek voltak: a parton, a városban, az utcán, a hegyen, a szántóföldön, a partikon. Beszélget velük, tanít, majd elindul valakit meggyógyítani. A tanítványok izgalomba jönnek, mert ezúttal egy főember házához siet. Eddig a zsidó főemberektől csak megvetést és kritikát kapott. Elérkezett a nagy fordulat. Ha időben odaér, ha meggyógyítja, micsoda hír lesz, micsoda áttörés! Jairus Jézus lába előtt térdel. Gyönyörű kép ez Péternek, Júdásnak és a többieknek. Kétségtelen, hogy mindezek után a megbecsülés szakasza következik, a tanítványok is más fénybe kerülnek. Szeretjük a megbecsülést, ha észreveszik, amit tettünk, ha fontos embereknek segítünk és lekötölezzük őket.

Ebben az összefüggésben értékelendő, hogy Jézus megáll és letér az útról. „Krisztus ismerte az asszony minden gondolatát, és arra ment, ahol az asszony állt. Tudott nagy ínségéről, és alkalmat adott neki hite gyakorlására” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*. AK, Budapest, 1998, 35. o.).

Csak Ő hallotta a nő hangtalan kiáltását, csak Ő vette észre a szemében a reménytelen fájdalmat, csak Ő látta meg, hogy pislákoló hite kapaszkodót keres. Ezért érette és a tisztátalánért kitért, meg-

változtatta a napirendjét. Egyetlen szükségben lévő, jelentéktelen, kivetett, tisztátalan ember elterítette a Jairus-projektktől, aminek óriási jelentősége és híre lett volna.

Van-e időd arra az egy emberre?

Olvastam az öregúr történetét, aki a parton sétálva tengeri csillagokat dobott vissza a tengerbe. Egy fiú megállította. Mi értelme van? Nem mentheti meg az összeset. Az összes szempontjából ez semmit sem jelent. Mialatt a következőt is bedobta a vízbe, csöndesen megjegyezte: „De ennek az egynek mindent jelent.”

Ez Jézus szolgálata. Ez az egyház szolgálta. Szeretjük a Jairus-projekteket, mert nagy ívűek, hírértékük van, fontos embereket mozgatnak meg. De vajon fel fog-e támadni Jairus lánya, ha sietve elhaladunk a tisztátalanok mellett?

Az egyháznak nem elég odakiáltani: „Gyere, ahogy vagy!”, miközben sietve megy tovább. Le kell térnie az útról (az olvasó véletlenül se értelmezze ezt a hitalapelvek útjára!), meg kell állnia a sietős dolgában, abba kell hagynia a világmegváltó ügyeinek és vitáinak bonyolítását, és odamenni a tisztátalanokhoz. A tömeg szerint tisztátalanokhoz, a szükségben lévőkhöz. Oda kell menni, ahol ők vannak, mert nekik nincs erejük, nincs bátorságuk odajönni, ahol mi vagyunk. Oda kell vinni Jézus gyógyító érintését.

Van-e időd arra az egy emberre? Megállsz-e érte? Meghallod-e a hangját? Észreveszed-e a szemében a segélykérést?

„Ha úgy dolgozánk a városokban élőkért, ahogy Isten szeretné, akkor az eredmény egy még sosem látott, hatalmas mozgalom elindulása lenne” (*Medical Ministry*. 304. o. – idézi Ted Wilson: Őszi imahét. 2014, 4. o.).

A nő, aki letette szegényét

24–28 közötti lehetett. 12 éve szenvedett. Betegség, anyagi gondok (mindenét elköltötte), kapcsolati, családi, közösségi problémák, sőt hitéleti problémák is. Ott van a szegény, a titkok, amiket nem mondhat el, de félő, hogy mindenki tudja. Mi az, ami segíthet? Sokféle elképzelésünk van: az igazság, egy rítus, egy cselekedet, egy liturgiai rend, megfelelő zene, jobb közösség...

„Sokan a hitet csak állásfoglalásnak tartják” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*. 37. o.), de nem az, hanem gyermeki bizalom, személyes találkozás Jézussal. Ebben van a gyógyulás.

A betegséget lehet titkolni, lehet ápolni azt az illúziót, hogy senki nem tudja, nem látszik rajtunk, de a gyógyulást nem lehet elrejtteni. Jézus

megáll ma is, és azt mondja hangosan, figyelemfelkeltően: a te *hited* meggyógyított. Nem az érintés, nem a ruha szegélye, nem egy szent cselekmény, nem egy egyházi vita megnyerése – hanem a te *hited*. Ezt nem lehet titkolni. Most vallja meg először az asszony: ő volt, tisztátalan volt – ő kérte az erőt. Most teszi le végleg a terhet, a szegényt. Meggyógyult a lelke. Gyere, ahogy vagy, te is! Miközben másokhoz megyünk, nem maradhatunk erő nélkül. A gyengeségünkre nincs más megoldás, mint Jézus, akitől az erő származik ki.

A tiszta tömeg – közel és mégis távol Jézustól

Közel voltak Jézushoz, hallották minden szavát, átvették céljait. Nagy terveik voltak Jézussal, izgalommal követték. Fontos emberek voltak, akik mindig siettek, most is. Tervek, programok, híryanag, ott lenni, ahol történik valami... Tiszták, akik őrzik a tisztaságot, a tiszta igazságot. Ha kell, hangosan is megvédi az igazságot, tüntetnek is érte. Jézust is irányítani akarják. Jézus, nem látod, nem érted, a tömeg szorongat? Menni kell, ne állj meg, nincs időnk! Gyere, mert tervünk van veled! Mi nem állhatunk meg jöttment emberek miatt, nem változtathatjuk meg az egyház programjait miattuk. Mert mi tiszták vagyunk, fontos emberek.

Az asszony távol volt és tisztátalan, a zajos tömeg meg közel Jézushoz. Ellen G. White szerint a zajos tömeg nem kapott életadó erőt Jézustól. Péter sem, János sem, Júdás sem. A 70 tanítvány sem. A teológusok sem. A vezetők sem. „A szenvedő asszony azonban, aki hittel érintette meg Jézust, meggyógyult” (Ellen G. White: i. m. 36. o.).

A tömeg az úton akarta tartani Jézust. A tiszta tömeg elzárta az utat Jézushoz. A tiszta tömeg nem látta meg a szenvedést, nem hallotta a néma segélykiáltást. A tisztáknak soha nem az ember a fontos, hanem az ügy. A tömegnek csak az a jó, ha tömeget tud elérni, ha sokan nézik és csodálják. Egy emberre nincs idő, az ember nem érték. A tiszták ott vannak Jézus mellett, és nem találkoznak annak gyógyító erejével. A tiszták nem tudják kimondani: „Gyere, ahogy vagy!” A tiszták nem akarnak *tisztátalanokkal* keveredni.

Hol vagyok én; hol van az egyház?

Jézus módszere, tisztátalanok vagy tiszták tömege? ■

Dr. Ősz-Farkas Ernő, a Dunamelléki Egyházterület elnöke

**GYERE,
AHOGY VAGY!
DR. ŐSZ-FARKAS
ERNO**

**SOKAN A HITET CSAK
ÁLLÁSFOGLALÁSNAK
TARTJÁK, DE NEM AZ,
HANEM GYERMEKI BIZALOM,
SZEMÉLYES TALÁLKOZÁS
JÉZUSSAL. EBBEN
VAN A GYÓGYULÁS.**

PAUL POPOVICI DAN BASARAB: MEGEMLÉKEZÉS

Paul Popovici Dan Basarab testvér halálának szomorú híre fájdalommal töltötte el mindazok szívét, akik ismerték. Újból felidéződtek a Dél-Erdélyi Konferenciánál eltöltött majdnem 20 év emlékei. Lelkészi és hivatali feladatait hűséggel és lelkiismeretesen végezte, míg családjával végleg Németországba költözött. Pásztori tevékenysége ott is folytatódott egészen nyugdíjba vonulásáig. Szívének egy része azonban mindig is barátaihoz, testvéreihez és Erdélyhez kötődött. Akárhányszor visszaemlékezett ezekre az évekre, úgy tűnt, mintha egy értékes könyvet lapozna, melyet lelke kincstárában őriz.

Gyermekkorom óta ismertem őt, mivel Nagyszeben városának ugyanabban a negyedében laktunk. Kitűnő tanuló volt; értelmiségi családból származott, az apja a Román Akadémia tagja volt. Nagy meglepetésként ért, amikor 1961 nyarán újra találkoztam vele Segesváron. Éppen akkor végzett a Bölcsészettudományi Egyetem germanisztika szakán, kiváló eredménnyel, és szakképzetlen munkásnak jelentkezett a téglagyárban, ahol én is dolgoztam. Éppen az irodában voltam, amikor kiállították az alkalmazásához szükséges papírokat. Egyáltalán nem tett említést felsőfokú végzettségéről... sok gyárigazgatónak és vállalkozónak csak 7 osztálya volt. De ő lelkiismereti okból tette, hogy meg tudja szentelni a szombatot, bár még nem tartozott az egyházhoz. Nem tudtam megállni, hogy ne kérdezzem meg: „Dani, miért teszed ezt?” Soha nem fogom elfelejteni a válaszát: „Tartozom Istennek, mert kétszer megmentett a haláltól!”

És akkor elmesélte a következő történetet. Másod- vagy harmadéves lehetett az egyetemen, amikor külföldi kirándulást szerveztek ötven diák számára. Ez volt az első ingyenes kirándulás a 2. világháború óta. A feltétel a jó eredmény és a szülők megfelelő politikai irányultsága volt. Dan Popovici esetében mindkettő megvolt, így felkerült a listára. Néhány irigy évfolyamtársa azonban beárulta, hogy gyakran ellátogat a Cuza Voda utca 12 szám alatti imaházba, ahol jelenleg is a kolozsvári magyar adventista gyülekezet működik. E súlyos vád nyomán behívták a tit-

kárságra, ahol éppen csak a titkárnő volt bent. Amikor ismertették a vádat, bizalmas tanácsot is fűztek hozzá: „Kár lenne kihagynod egy ilyen alkalmat. Valld azt, hogy nem igaz, majd miután hazamégy, azt teszel, amit jónak látsz.” Dan Popovici testvér azonban ezt válaszolta: „Valóban el szoktam járni az adventista gyülekezetbe. Kérem, töröljenek a névsorból!” A nevét törölték és mással helyettesítették. A repülő felszállt az 50 diákkal, de lezuhant, és senki sem élte túl. „Én is köztük lehettem volna. Az 50 diák nevét még csak meg sem említették többé az egyetemen, mintha ott sem tanultak volna”, mondta Popovici testvér. A kommunizmus idején nem voltak balesetek...

Miután alkalmazták az építkezésnél, az aszfaltozók csoportjába helyezték. Mintha most is látnám, amint tolja – talán életében először – a talicskát. Egy kicsit tántorogva, mint aki nem ilyen munkához szokott. Az apja, kapcsolatai által, két álláslehetőséget is teremtett számára. Az egyik a szebeni állami archívumban lett volna, igen jó kereseti lehetőséggel, sok előnnyel és kevés felelősséggel. Néha fordítania kellett volna egy-egy cikket a német Neuer Weg újságba. A másik lehetőség az volt, hogy elmegy Indonéziába nagykövetnek. De ő azt választotta, hogy szakképzetlen munkás lesz. Ugyanazon a nyáron meglátogatta egyik egyetemi társa, aki már iskolaigazgató volt. Nagyon elcsodálkozott, amikor látta, hogy az egykor kitűnő tanuló robotmunkát végez. De megfigyeltem, hogy tisztelettel és csodálattal beszélt hozzá. Fáradtságos évek következtek Popovici testvér számára, de sohasem hallottam őt panaszkodni, vagy hogy megbánta volna a döntését. Ebben az időszakban vette feleségül Hedwiget, aki nagy szeretettel és odaadással támogatta egész életében.

Apja évekig a szemére hányta, hogy ha már vallásos lett, miért nem választott valami megengedőbb vallást. Miért ilyen korlátozót, amely kizárja, hogy valaha is sikeres lesz az életben? Kevés fiatalnak adatik meg a lehetőség úgy felfelé ívelni a társadalmi ranglétrán és anyagilag, mint amennyire neki megadatott, és ő ehelyett a lefelé vezető utat választotta.

Különleges mozzanat volt az életében az, ahogyan elérte az apjával való megbékélést, és először mutatta be a családját, amelyet az apja meg sem akart ismerni. Az egyik nap a nagyapa kopogtatást hall az ajtón. Kinyitja, és egy 4-5 éves forma kisfiú lép be. „Hát te ki vagy?”, kérdezi a nagyapa. „A nevem Paul-Popovici Daniel”. „Ezek szerint te az unokám vagy.” Azonnal az ölébe ragadta. Újból ko-

pogást hall, és egy nagyobb lány lép be. „Ki vagy te?”, kérdi döbbsentem a nagyapa. „A nevem Paul Popovici Hedwig!” „Akkor te bizonyára a lányunokám vagy!” és őt is azonnal ölbé vette. Újra kopognak. Ezúttal egy 9 éves fiú mutatkozik be tiszteletudóan: „A nevem Paul Popovici Gerhard.” A család elsőszülöttje volt. Az egyre izgatottabb öregúr ölében számára is van hely. Újra kopognak. Az ajtóban egy méltóságteljes hölgy jelenik meg, és a nevét mondja: Paul Popovici Hedwig. A gyerekek anyja volt. Őt is betesséklik. Végül megjelenik Paul Popovici Basarab is, aki Popovici professzor szemében a tékozló volt. Annyi év után most találkoztak először!

Szenvedélyes olvasó volt, a memóriája pedig briliáns. Legkedvesebb foglalkozását abban találta, hogy mások előtt feltárja a Biblia igazságának hitelességét és szépségét. Az adventista teo-

lógia elvégzése után (1965-68) lehetőséget kapott a szolgálatra a Szebeni Konferencián, 1985-ig, amikor is áttelepült Németországba. Nyugdíjazásáig több kerületben is szolgált.

Március 26-án, 77 évesen fejezte be földi pályafutását, hátrahagyva a gyászoló családot: feleségét, Hedwiget, és gyermekeit, Gerhardot, Hedwiget és Danielt, rokonokat és barátokat. A temetésre 2018. április 8-án került sor a németországi Rastattban.

„Fizessen meg az Úr a te cselekedetért, és legyen teljes a te jutalmad az Úrtól, Izráelnek Istenétől, akinek szárnyai alatt oltalmat keresni jöttél!” (Ruth 2:12) ■

Emilian Niculescu, nyugalmazott lelkipásztor

**EGY ÉLET
BIZONYSA
EMILIAN
NICULESCU**

„...NAGY (VOLT)
A ZSIDÓK KÖZÖTT, ÉS
KEDVES AZ Ő ATYJAFIAI
SOKASÁGA ELŐTT, AKI
JAVÁT KERESÉ NÉPÉNEK,
ÉS BÉKESSÉGET SZERZE
MINDEN IVADÉKÁNAK.”
(ESZTER 10:3)

MAGYAR ÉNEK- ÉS ZENEFESTIVÁL MEZŐFELÉBEN

A Dél-Erdélyi Egyházterület Ifjúsági Osztálya szervezésében a Maros megyei Mezőfelében magyar ifjúsági ének- és zenefesztiválra került sor 2018. április 21-én. Az eseményen több mint 30 ifjúsági kórus, ének- és zenegyűttes, valamint számos szavaló dicsőítette Istent és hozott áldást és örömet a két erdélyi egyházterületből összesereglett több mint 300 fiatalnak.

„Öröm volt látni, ahogy fiataljaink bekapcsolódnak a gyülekezeti szolgálatba. Isten áldottá teszi az éneklésben rejlő drága lehetőségeket, amikor azt az Ő dicsőítésére használjuk” – nyilatkozta az egyik résztvevő fiatal.

Bíró András, az Ifjúsági Osztály igazgatóhelyettese így értékelte az eseményt: „Kedves fiatalok! Köszönöm a szombati együttléteket: a tartalmas éneklést, a zenét és a verseket, amelyek széppé tették a szombatot, dicsőítették Istent, és lelkünk felüdülésére szolgáltak. Istennek legyen hála.”

Balla Károly, Dél-Erdélyi Egyházterület

AZ ÖKUMENIZMUS TÖBBARCÚSÁGA

Bevezetés

Az „ökumenizmus” szó a görög *oikouméne* szóból származik (jelentése: „a lakott világ”), ahonnan az „ökumenikus” jelző is (világszintű, globális). Az ökumenikus mozgalom képviseli a különböző felekezetű keresztények párbeszédre, valamint arra az egységre való törekvését, amelyre Jézus is utalt, és amelyért imádkozott (János 17:11, 21–23; 19:16). Látszólag a kereszténység a legmegosztottabb – és a megosztottságra leginkább hajlamos – vallás a világon, ami felkelti a kutatók figyelmét.

Az ökumenizmust ellenző csoportok a különböző egyházak és felekezetek ultrakonzervatív ágazatai. Legfőbb erényük az, hogy távol tartják az ökumenikus párbeszéd „ördögeit”. Elutasító magatartást tanúsítanak mindazokkal szemben, akiknek más a hitük, és öntelten azt állítják magukról, hogy ők az igazi keresztények. Az *ökumenizmus* szó bármely céllal történt használata, bármilyen kapcsolat vagy találkozó, mely az ökumenizmus látszatát kelti, anatómia, egyezmény Babilonnal és a fenevaddal.¹ Következésképpen a szektáns fanatizmus tűnik a legfontosabb akadálynak az ökumenizmus útjában.

A valóság azonban ennél sokkal mélyebb és komplexebb, mivel a szeparatizmusnak gyakran megvannak a maga hitelvi és történeti érvei, amelyeket nem lehet figyelmen kívül hagyni vagy minimalizálni. Az igazi keresztény egység akkor lehet valóságos, ha az igazság – a legitim hit² – és a testvéri szeretet alapjain nyugszik.³ Nem lehet politikai párbeszéd gyümölcse! Egyedül a Szentírás legmagasabb tekintélyének elismeréséből születik meg, magában foglalja a teológiai párbeszédet, az elmélyült kutatást, valamint a készséget, hogy a saját hitvallást a szentírási igazsághoz igazítsák. Ez a motiváció annyira mélyen keresztény és különösképpen protestáns, hogy már-már konfliktusban áll az ökumenikus zsinatok történetét meghatározó politikai ökumenizmus lelkületével.

Ami az ökumenikus kezdeményezést illeti, két típust különböztetünk meg: a protestáns és a katolikus ökumenizmust. A kereszténység mindhárom tábora (protestáns, katolikus és ortodox) megosztott a maga közösségében, és a protestánsok a legmegosztottabbak. E megosztottságok többsége nem indokolt, mivel nem minden teológiai vagy hitgyakorlati különbség kényszeríti különválásra a híveket. Mi lenne ebben az esetben a tolerancia és „az egység a különbözőségben” fogalmaival?⁴

Az a hajlam, hogy minden teológiai és hitgyakorlati különbözőségben rettenetes botrányt lássunk, lelkileg nem egészséges. Az egységesítési politika hasztalan, mivel természetes módon minden élő nemzedékben felütik a fejüket értelmezési és gyakorlati különbségek, amelyek nem oldódnak meg vállalt vagy kikényszerített elkülönülések által, ahogy az elkülönülés tiltásával sem.

Ellentmondásos a tény, hogy a kereszténységnek éppen a „sola-scripturás” tábora a legmegosztottabb, a megosztottságra és ugyanakkor az ökumenizmusra is leginkább hajlamosabb. A többi tábor, amelyben a Szentírás tekintélyét hivatalosan is felülírja a hagyományok, zsinatok, püspökök, misztikusok vagy a teológusok tekintélye, első ránézésre egységesebbnek tűnik. A szabad társadalmak, amelyek az egyén függetlenségét hangsúlyozzák, általában természetes módon változatosabbak, kulturális és politikai síkon sokszínűbbek, míg az elnyomó társadalmi rendszerek, vagy a nyájösztön szellemében élő közösségek egységesebbek, „engedelmesebbek”.

A tény, hogy a kereszténység megosztottabb, mint a judaizmus vagy az iszlám, azzal magyarázható, hogy a kereszténységben erőteljesebb a bibliai igazságok keresésének törekvése. Az egyháznak, bármelyik lenne is az, kötelességei sorában nem lenne szabad az utolsó helyre tennie a személyes szabadság és a laikusok kutatáshoz való jogának biztosítását. A szabadság biztosítása valóban kockázatos politikai megnyilvánulás az egyház részéről, de ne felejtsük el, hogy a szabadság felajánlása Isten számára is önként vállalt kockázat volt.

A PROTESTANTIZMUS: MEGOSZTOTSÁG ÉS ÚJRA EGYESÜLÉS

A reformáció

A protestantizmus a változatosság és megosztottság jegyében látott napvilágot. Ez nem volt eszményi állapot, ez a változás azonban természetes és – egy bizonyos pontig – hasznos is volt. Luther megalapította a Lutheránus Egyházat Németországban és az északi államokban. Zwingli egy radikálisabb protestantizmust alapított meg Svájcban. Hubmaier, Zwingli társa Németországban és Németalföldön egy szabad, radikális protestáns mozgalmat keltett életre: az anabaptista mozgalmat. Kálvin megalapította Svájcban a Református Egyházat, mely végül magába olvasztotta Zwingli gyülekezeteit is, valamint a valdens közösségeket. Ezt követően a kálvinisták elterjedtek Franciaországban (őket hugenottáknak nevezték), Angliában (puritánok), Skóciában (presbiteriánusok) és Magyarországon (reformátusok). Cranmer megreformálta az angliai Katolikus Egyházat, megalapítva ezáltal az Anglikán Egyházat, amelyből később az angol nyelvterületeken kiváltak az episzkopális egyházak és a belőle eredő közösségek. A Sozzini fivérek megalapították Erdélyben és Lengyelországban az áriánus, humanista-rationális keresztény mozgalmat, az Unitárius Egyházat, amely hozzájárult a protestánsok között néhány hitelvi kérdés tisztázásához, de amely a liberális teológia későbbi kibontakozását készítette elő. Glait, Hubmaier tanítványa Morvaországban (és másutt) az anabaptisták körében megalapította a szombatos moz-

galmat, ezzel közvetett módon befolyásolva az erdélyi unitáriusokat és az angliai baptistákat.⁵

Néhány protestáns egyház már a kezdeteitől fogva politikai hatalmat képviselt, igazi államegyházként viselkedett, szorosan együttműködve az állami hatalommal (gondoljunk itt a lutheránus, református, kálvinista és anglikán egyházra). Ezek az egyházak mérsékelt reformot képviseltek, amelyet *magiszteriális reform*nak is nevezünk. A többi mozgalom szabad, a politikai hatalomtól viszonylag független felekezet volt (anabaptisták, baptisták, unitáriusok, szombatosok). Ezek képviselték a *radikális reform*ot. A magiszteriális reform azért kapta ezt a nevet, mert (a Római Egyházhoz hasonlóan) azt állította, hogy a „magisztrátusokra” (civil, politikai fórumokra) kell támaszkodnia, hogy erőszakkal elfojthassák a disszidens mozgalmakat és az eretnokségnek minősített elhajlásokat. A *radikális reform* szemben állt a *mérsékelt magiszteriális reform*mal. A radikális protestánsok komolyabban vették a *Sola Scriptura* („Csakis a Biblia”), valamint a *semper reformanda* (a folyamatos reformáció) elvét, azt viszont nem mondhatjuk el róluk, hogy kevésbé voltak megosztottak.

Tanításaik szempontjából e protestáns egyházak elfogadták a kegyelemről és a hit általi megigazulásról szóló doktrínát, elvetették a pápai búcsút és bármiféle, emberi eszközök révén „megvalósuló” bűnbocsánatot, és az isteni kegyelemmel való bármiféle üzérkedést. Elutasították a szakramentalizmust, és csupán a keresztséget és az eucharisziát tartották meg (többé-kevésbé módosítva a transzszubsztanciáció dogmáját). Mindegyikük elutasította a halottak, a szentek, a szent képek és tárgyak, valamint az ereklyék kultuszát. Megszüntették a szerzetesrendeket, a kötelező cölibátust, valamint az emberi papság szentségét.

A reformáció két szárnya között már a kezdetben lényeges különbségek jelentek meg, a doktrínák és a hitgyakorlat terén egyaránt. Mindenekelőtt a mérsékelt (a „magiszteriálisok”) megőrizték a *pedobaptizmust* (gyermekkeresztséget), míg a radikálisok a hitvallás nyomán végzett keresztséget, a *kredobaptizmust* gyakorolták, azaz azt a keresztséget, amelyet maga a keresztelendő kér (nem rákényszerített, öntudatlan keresztséget, mint amilyen a gyermekkeresztség [vö. Márk 16:16; 1Péter 3:21]). Ez a különbség szorosan kapcsolódik a radikálisok tanához, ami a lelkiismereti szabadságot és az állam és a vallás egymástól való elkülönülését illeti.

A kredobaptizmus nyitva hagyja annak lehetőségét, hogy a fiatalok, amint eléri a szabad akarat korát, ne fogadják el szüleik hitét, hanem egy másik felekezetet vagy vallást válasszanak, esetleg akár a hitetlenség bizonyos formáit is. Másfelől a gyermekkeresztség egy közös és nem éppen hatékony intézkedés arra, hogy az újszülötteket a keresztyénségre predesztinálják (ami korántsem idegen a nemzeti [vagy állami] egyház fogalmától). A kegyes szándék és a feltételezett szakramentális kegyelem ellenére ez a mágikus keresztség megfosztja a jövődöbéli hívőt a tudatos keresztség tapasztalatától, bátorítja az álszentséget és az

egyház lelki megalkuvását. A hitkeresztség azonban egyéni felelősséget vár el a keresztyéntől, és olyan különleges lelki tapasztalatban részesíti, ami ténylegesen hozzájárul élete megújulásához, és a hitközösség szentségének megőrzését segíti elő.

A radikálisok resztauracionisták voltak, azaz az ősegyház egyszerűségének állapotára kívántak eljutni. Társadalmi egyenlőségre és békére törekedtek, és humanitárius szolgálatokat végeztek. Egyetlen radikális protestáns közösség sem volt tökéletes, ahogy a mérsékelték sem voltak azok. Egyik tábortól sem voltak idegenek a túlzások. Egy radikális, apokaliptikus, kommunista-forradalmár csoport robbantotta ki például a német parasztháborút, és egy

évre megalapította a Münsteri Királyságot. Hasonlóképpen a mérsékelték is (a katolikusokkal együtt) üldözték a radikális protestánsokat, sőt, más mérsékelt protestánt is, egyszerűen csak azért, mert bizonyos hitbéli és gyakorlati kérdésekben különböztek tőlük. Az üldözések egészen a bebörtönzésig, kínzásig és a gyilkosságig fajultak.

A radikális protestáns elvek, amelyek a lelkiismereti szabadságot és az állam és az egyház különválását hirdették, végül győzedelmeskedtek, befolyásolva mind a mérsékelt protestantizmust, mind a dél-amerikai és franciaországi forradalmak nyomán kibontakozó világiás nézeteket. A világi állam segítségével a szakramentalista történelmi egyházakat is kötelezték, hogy elfogadják ezeket az elveket.

Későbbi protestáns áramlatok

A protestantizmus változatossága nem korlátozódott arra a néhány protestáns felekezetre, amely a XVI. században jött létre. A XVII. század elején jelent meg az arminianizmus a kálvinizmus kebelében. A mozgalomnak – mely a szabadakarat fontosságát hirdette, és tagadta a predesztináció doktrínáját – nagy befolyása volt a kor egyházaiban.

A hierarchia túlzott ellenőrzésével szembeni reakcióként jelentek meg a XVII. századi Angliában a „függetlenek”, akiket a későbbiekben „kongregacionalistáknak” neveztek, mivel szerintük az egyház tekintélye a kongregációban – a helybéli hívők gyülekezetében – rejlik. A függetlenek úgy vélték, hogy egyes hívő közösségek (ha éppen nem mindegyik) törvényes gyülekezetei ugyanannak a vallásnak, az eltérő elnevezések, hitelvek és gyakorlatok ellenére. Ily módon mindeniket „hitfelekezetnek” neveztek, elutasítva a klasszikus „egyház-szekta” ellentétet.

A kredalizmussal és a törvény által kikényszerített egyházi doktrínákkal szembeni reakcióként jelentek meg a *keresők* és a *barátok*. A *keresők*nek nem volt pontos hit-

ÖKUMENIZMUS VS. KÜLÖNVALÁS FLORIN LAIU

„HOGY MINDNYÁJAN
EGYEK LEGYENEK; AMINT
TE ÉN BENNEM, ATYÁM,
ÉS ÉN TE BENNED, HOGY
ŐK IS EGYSZER LEGYENEK
MI BENNÜNK: HOGY
ELHIGGYE A VILÁG, HOGY
TE KÜLDTÉL ENDEM.”
(JÁNOS 17:21)

vallásuk vagy egyházuk, ők csupán a vallásszabadság védelmezői voltak; a *barátok* (kvékerek [quakers]) pedig szélsőségesen hangsúlyozták az egyenlőséget és a személyes megvilágosodást, felülről tekintve le a doktrínákra, egyházakra és még a Bibliára is.

Ugyancsak a száraz kredalizmussal szembeni reakcióként jelent meg a lutheranizmusban a pietizmus, az anglikanizmusban pedig a metodizmus, a pietizmus egy másik formája. A pietistáknak nem állt szándékukban forradalmasítani a hitelveket, ők a személyes és csoportos vallásosságot hirdették, és ennek érdekében tanulmányozták a Bibliát, imádkoztak, énekeltek, és társadalmi segélyakciókat szerveztek. Hasonlóképpen a metodisták hangsúlyt fektettek a megszentelődésre, a keresztyén jellem tökéletesítésére, az igehirdetésre, éneklésre és társadalmi projektekre, főként a hátrányos társadalmi helyzetben élők megsegítésére. A metodisták átvették a baptistáktól a hitkeresztségi gyakorlatát.

Restauracionizmus, millenarizmus, kultizmus és diszpenzacionalizmus

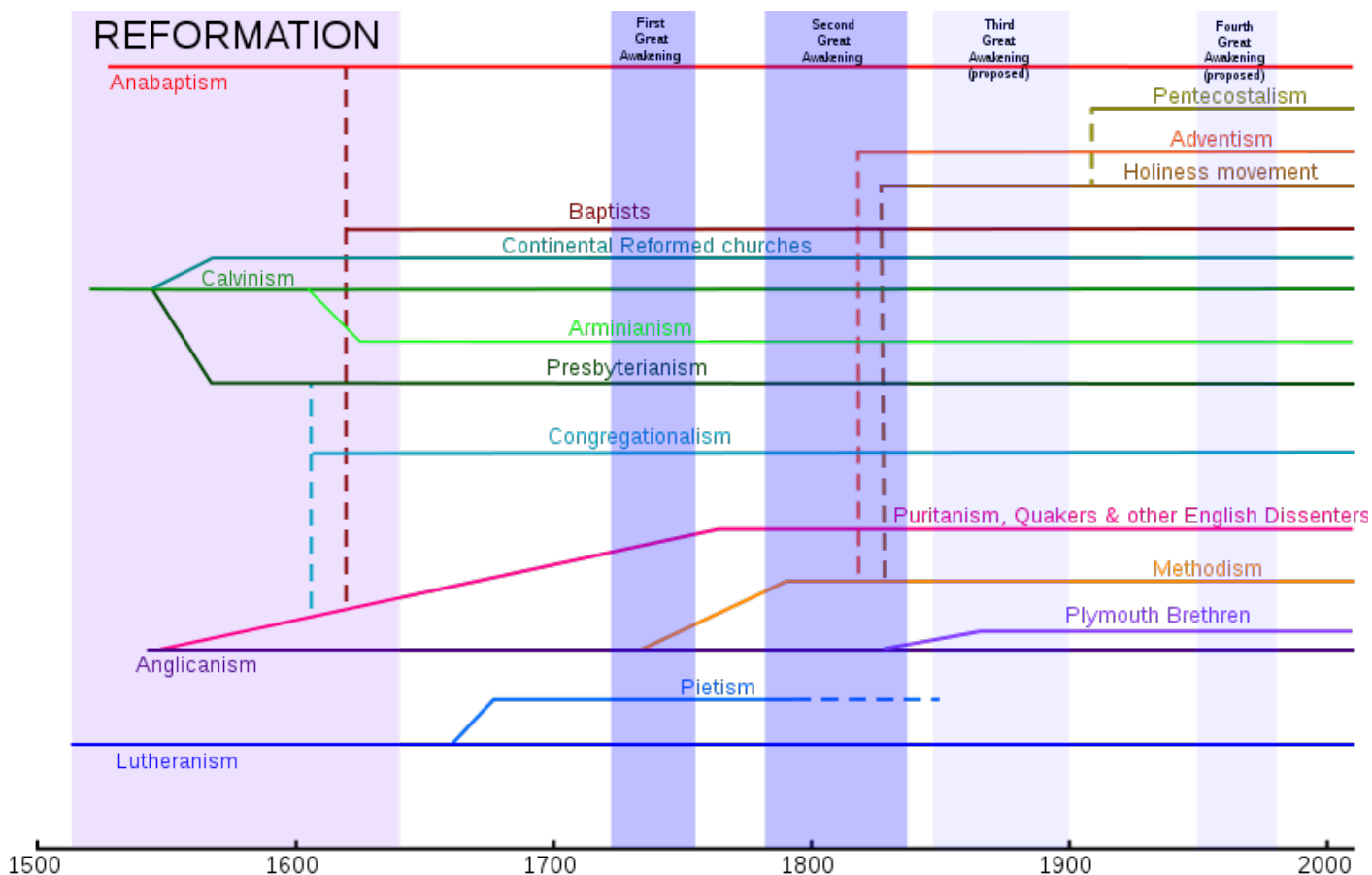
A XIX. században megjelentek a protestáns restauracionista mozgalmak, amelyek nem protestánsoknak nevezték magukat, hanem „keresztyéneknek”, elutasítva a megszokott megnevezéseket, válaszként a létező szektarizmussal szemben. Ezek a csoportok a szerint az elv szerint éltek, hogy a Biblián kívül nincs más hitvallás, az egyház doktrínája pedig csupán tökéletesíthető bizonyágtétel. Mottójuk

a következő volt: „A lényeges dolgokban egység; a nem lényegesekben szabadság; és mindezekben szeretet.”

Az ilyen típusú felekezetek a mai napig a következő neveket viselik: „Krisztus egyháza”, „keresztyének”, „testvérek”, „Krisztus tanítványai”, „Evangéliumi keresztyének”, stb. A mormonizmus egy különleges restauracionista, nosztalgikus-patriarchális, karizmatikus, misztikus-hierarchikus mozgalom, amely megalapította az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyházát és annak ágazatait. A mormonok alapították az amerikai Utah államot, majd az összes többi amerikai államba is behatoltak, sőt még Európába is.

A XIX. században a protestantizmusban egy erőteljes millenarista mozgalom⁶ jelent meg, amely főleg a Dániel és a Jelenések könyvének tanulmányozása folytán jöhetett létre. E két profetikus könyv az olvasók figyelmét a második adventre – a paruzsiára –, valamint a világ végét megelőző jelekre irányítja. A mozgalom felekezetközi volt, és figyelmeztette az összes protestáns felekezetekhez tartozó lelkészeket és laikusokat, főként az angol nyelvterületeken. A millenarizmus új felekezetek kialakulásához vezetett, úgymint: adventisták („elsónapi” és „hetednap”), irwingianusok (vagy apostolikus katolikusok), neoapostolikusok, krisztadelfianusok, a Biblia diákjai (Jehova tanúi), stb.

Ugyanebben a században az amerikai protestantizmusból a keresztyénségtől egyre inkább eltávolodott vallásos

közösségek szakadtak ki, úgymint: univerzalisták, spirítiszták, az Új Gondolat Mozgalom, a Keresztény Tudomány Mozgalom, stb.

A protestáns felekezetek köréből új áramlatok és felekezetek születtek. A metodizmusban jelent meg a „megszentelődés mozgalma” (holiness), amely az 1900-as években megalapította a Pünkösdista Egyházat, azt a karizmatikus áramlatot, mely számos protestáns keresztényt magához vonzott, és még a modern katolicizmust is bizonyos mértékben befolyásolta. Ugyancsak a metodizmusból származik a katonai felépítésű, Üdvhadsereg elnevezésű mozgalom is, amelynek fő tevékenységi területe a jótékonykodás.

A XX. században jelent meg – a protestáns diszpenzacionalista-szionista hittérítés eredményeként – a messianizmus, mely a zsidókat az evangéliumhoz vezeti, anélkül hogy hatályon kívül helyezné specifikus hagyományait.

Minden felekezetből további, másodlagos ágazatok fejlődtek ki. Idővel azonban a protestáns felekezetek kölcsönösen befolyásolták egymást, és ahogy egyre inkább elvilágiasodtak, vagy hasonló vallásos tapasztalatokat éltek át, egyre jobban kezdtek hasonlítani is egymásra.

Az elkülönülés jelenségére adott válaszként kezdtek megjelenni az unionista mozgalmak, amelyek az egység újrateremtését szorgalmazták. Például: az amerikai baptista, metodista és presbiteriánus egyház szeparatista (északi és déli) táborai – amelyek 1844-ben és az 1857–1861-es időszakban a rabszolgaság kérdése kapcsán kialakult nézeteltérések miatt váltak külön – a későbbiekben újra kiegyeztek, miután a rabszolgaság körüli vita elcsitult. A metodista frakciók 1939-ben békültek ki egymással, a presbiteriánusok 1905-ben, 1958-ban és végül 1983-ban. A baptisták – akiknek a szervezeti felépítése kongregacionalista, és különböző teológiai irányzatokat képviselnek – 1905-ben megalapították a Baptista Világszövetséget, 42 millió taggal, amely szervezet magába foglalta a legtöbb baptista gyülekezetet. 1846-ban Angliában lefektették az Evangélikus Világszövetség alapjait, amely globális szervezet, s amelybe egyre több, baptista, református és egyéb hagyományokkal rendelkező protestáns egyház lépett be. Napjainkban ennek a nemzetközi szövetségnek 129 nemzeti szövetség, azaz 600 millió személy a tagja.

AZ ÖKUMENIZMUS TÖRTÉNETE

A Testvérek Egysége

Az első „ökumenikus” próbálkozás – ami egy igazi evangélikus szövetség volt – Nicolaus von Zinzendorf⁷ nevéhez fűződik. Zinzendorf 1722-ben, berthelsdorfi birtokán (Szászország, közel a cseh és a lengyel határhoz) elkezdett politikai menedéjogot adni a különböző vallású menekülteknek. Így jött létre a Herrnhut nevű település (jelentése: „Isten oltalma”), ahol menedékre leltek lutheránusok, szeparatisták, reformátusok, schwenckfeldiánusok⁸, anabaptisták és főként morvaországi testvérek, akik Christian David⁹ vezetése alatt érkeztek Zinzendorf birtokára.

E színes közösség lelkipásztora, Johann Rothe lutheránus volt, a gróf Zinzendorf – felvigyázójuk és oltalmazójuk – pietista, ritka, nemes vonásokkal rendelkező, odaszentelt életű keresztény férfi. Zinzendorf idealista volt, az evangélium küldetésének nagy látnok, aki mindent megpróbált a testvéri egység megteremtése érdekében.

Ahogy az várható volt, rövid idővel azután, hogy megalapították a Herrnhut-menhelyet, miközben a gróf távol volt a birtoktól, nagy feszültségek törtek felszínre a menekültek között. Mindenki határozottan kiállt a saját hitvallása mellett, különböző nyelveken beszéltek, és legalább annyi előítélet volt bennük a másikkal szemben, mint ahány közös szokás. Heitz, a birtok gondnoka és Rothe lelkipásztor között is feszültség alakult ki, amit csak tovább szítottak Johann S. Krüger apokaliptikus prédikációi. A fanatizmus még az alapító Christian Davidot is uralmába kerítette, aki elkezdte azt hangoztatni, hogy Zinzendorf a Jelenések fenevada, Rothe pedig a hamis próéta.

A gróf megértette, hogy ezeknek az embereknek vezetésre van szükségük, és ő maga mindeniküket külön-külön meglátogatta és bűnvallásra, megbéklésre készítette. A pietista modell szerint imádkozásra és a Biblia tanulmányozására buzdította őket. A téma, amivel elkezdtek a tanulmányozást, a következő volt: „Hogyan mutatja be a Biblia a társadalmi kapcsolatokat?” 1727. május 12-én a gróf mindenkit megkért, hogy önként írja alá azt a szabályzatot, amelyet ők maguk fedeztek fel a Bibliában. Ily módon, még a közös hitvallás előtt, egy különleges magatartási kódex látott napvilágot közöttük. A kiegyezést imagyülekezések és csoportos tanulmányozások erősítették, ami az 1727. augusztus 13-i – a „morvaországi pünkösöd”-nek is nevezett – lelki újjáébredéshez és áldáshoz vezetett.

1732-ben a herrnhuti közösség misszionáriusokat küldött Grönlandra és Dánia észak-amerikai gyarmataira. Mivel ez a misszió egyre nagyobb méreteket öltött Dániában, Németországban, Oroszországban és Angliában, a hivatalos protestantizmus kezdte veszélyeztetve érezni magát. 1736-ban Zinzendorft eretnekséggel vádolták meg, egy ideig menekülnie kellett, misszionáriusait pedig bebörtönözték.

1737-ben Zinzendorft e morva eredetű testvéri közösség püspökévé választották. Két évvel később azonban megírta testamentumát, elmondta utolsó prédikációját, és elhagyta Európát, hogy ő maga is misszionáriusként dolgozzon a Karib-szigetek térségében. Küldetése sikerrel járt, következésképpen Európában maradt misszionáriusai közül többet szabadon engedtek.

1741-ben Zinzendorf gróf ellátogatott Amerikába, találkozott Benjamin Franklinnal és az irokéz indiánok vezetőivel, akiknek megígérte, hogy misszionáriusokat küld a térségbe. Zinzendorf misszionárius kolóniákat alapított Amerikában, Grönlandon és a Labrador-félszigeten, Livóniában és Skandinávia északi részén, a dél-karolinai rabszolgák között, Szurinában, Latin-Amerikában, az Indiai-óceán szigeteken, Dél-Afrikában és az egyiptomi kopt-keresztények

között. Kétségtelenül ez volt az addigi legnagyobb kiterjedésű protestáns misszió.

Zinzendorf „ökumenikus” lelkülete széles felekezeti közi kapcsolataiból is kitűnik. Szoros kapcsolatban állt Noailles bíborossal és Canterburry érsekével, John Potterrel. A gróf mindkettőjüket meggyőzte, hogy csatlakozzanak hozzá, és alapítsák meg együtt a *Mustármag rendjét*, befolyásukat és tekintélyüket pedig Krisztus szolgálatába állítsák. Sikertelenül bevonnia a rendbe Dánia királyát, IV. Krisztiánt, Oglethorpe tábornokot, Georgia állam kormányzóját, Tomochichit, a creek indiánok vezetőjét, és még sokan másokat. Az ortodox pátriárkához is felhívást intézett, hogy csatlakozzon ehhez a szövetséghez.

1742-től Zinzendorf kezdte hirdetni, hogy a hét hetedik napjának szombatját meg kell tartani. Az erre vonatkozó régi és elfeledett üzenetet az *Ephrata* nevezetű közösségtől vagy kolostortól kapta, amelynek tagjai Philadelphiában letelepedett német anabaptisták voltak. Zinzendorf tehát szombatünneplő lett, de emellett vasárnap is hirdette az Igét.

Mivel Zinzendorf misszionáriusként állandóan úton volt, nem foglalkozhatott személyes vállalkozásaival, ezért azok sorra csődbe mentek. A Herrnhut-közösségnek (Unitas Fratrum) szintén nehézségeket kellett megtapasztalnia. A gróf 1760-ban halt meg, röviddel a fia és a felesége halála után. Zinzendorf nyomán számos prédikáció és egyházi ének maradt fent, továbbá a keresztény egység álma, melyet a következő nemzedékek is megpróbáltak tovább éltetni.

A protestáns ökumenizmus

Az első ökumenikus tanácskozás (a szó mai értelmében) az 1910-es Edinburg-i Misszionárius Világkonferencia volt, mely kizárólag protestáns találkozó volt, a Katolikus és az Ortodox Egyház képviselőit nem hívták meg. Hangsúlyt fektettek a nem keresztény világban végzendő evangelizálásra, a misszionárius-képzésre, az együttműködésre és az egység hirdetésére. A konferencia mottója a következő volt: „A világ evangelizálása még e nemzedék idejében”. Az eseményt „új reformációként” emlegették.

1921-ben a protestánsok megalapították a Nemzetközi Misszionárius Zsinat nevű szervezetet. Az ökumenizmus ezen időszakának lelke Nathan Söderblom volt, Uppsala lutheránus érseke (Svédország). 1925-ben a stockholmi konferencián, amellyel hogy még több protestáns csatlakozott a mozgalomhoz, az ökumenizmus bárkájába beszálltak az Ortodox Egyház képviselői is. Idővel egyre több ortodox egyház kapcsolódott be a mozgalomba, de csak magas hierarchiás szinteken. A katolikusok nem csatlakoztak a mozgalomhoz, mivel az ő ökumenikus látásuk különböző volt, ennek ellenére állandóan szemmel követték a fejleményeket, megfigyelőket küldve a párbeszéd érdekében.

1948-ban került sor Amszterdamban az Egyházak Első Világtalálkozására, melynek témája: „Az emberi káosz és Isten terve”. A mozgalom orientációja a jótékonykodás és a hittérítés volt. Ami az egység fogalmát illeti, a protestánsok véleménye eltér a katolikusok és az ortodoxok véle-

ményétől. Nézetkülönbségek még a protestáns közösségek berkein belül is léteznek, és ugyanígy a katolikus és ortodox közösségeken belül is. A protestánsok inkább a lelki egységre törekszenek, hangsúlyozva, hogy az egyedüli fontos egysítő tényező Krisztus, míg a katolikusok és az ortodoxok a sakramentumok (legfőképp az eucharisztia) és a püspöki méltóság fontosságát hangsúlyozzák, amely nélkül el sem tudják képzelni a közösséget és az egységet. Magának az egyház fogalma meghatározásának is többféle változata van, ezért sem könnyű eljutni az egyházak egyesítésének megvalósításához.

2010-ben Tokióban, Fokvárosban és Bostonban megemlékeztek a száz évvel korábban tartott Edinburg-i konferenciáról, de csak evangélikus részvétellel.

A katolikus ökumenizmus

A katolikusok már az ókortól kezdve hitték és vallották, hogy ők az egyedüli akol, a keresztény egység megteremtésére tett bármely próbálkozás központi tartóoszlopa. A Katolikus Egyház az anyaszentegyház, következésképpen hogyan ereszkezhethet le a testvéregyház szintjére? Hogyan lehetne testvére azoknak, akik nem ismerik el Péter püspökségét? Ezért a Katolikus Egyház nem tagja az Egyházak Világtanácsának, jóllehet megfigyelőként és beszédpartnerként részt vesz a szervezet különböző konferenciáin, diplomáciai érzékkel kompenzálva a kereszténység többi része felett elvesztett tekintélyét. Egyes katolikus teológusok tagjai bizonyos ökumenikus bizottságoknak, de nem a Római Katolikus Egyház (RKE) hivatalos képviselőiként.

A RKE több ízben is megpróbálta helyreállítani a szkizmák által megrontott egységet. Amint azt tudjuk, az 1054-es szakadás következtében a történelmi egyház két frakciójából (a keleti és a nyugati egyházból, mely régi feszültségeket táplált egymás ellen) két nagy egyház jött létre: a Római Katolikus Egyház és az Ortodox Egyház, mindkettő azt állítva magáról, hogy ő az igazi anyaszentegyház. A Lyon-i zsinat (1274) és a Firenzei Zsinat (1438–1442), amelyen keleti ortodox főpapok is jelen voltak, megpróbálta egyesíteni a két egyházat, sikertelenül.¹⁰

A RKE történelmi kizárólagossága ellenére a II. Vatikáni zsinaton (1962–1965) érvényt szerzett modernista irányzat megváltoztatta a RKE arculatát, aminek eredményeként a Katolikus Egyház bizonyos mértékben közelebb került a protestantizmushoz, és az ökumenikus törekvéseket is újszerű módon közelítette meg. A pápák és az egyház más modernista képviselői azóta sokkal nyitottabbak a protestánsok iránt, akik többé nem „szektások” és „eretnekek”, hanem „különvált testvérek” („fratelli separati”). Számos alkalommal a pápák az egyház nevében sajnálkozásukat fejezték ki, és bocsánatot kértek a múltban a különváltak ellen folytatott véres üldözésekért. A modern katolicizmus az állam és az egyház különlétezését támogatja, a lelkiismereti szabadságot pedig alapvető polgári jognak tartja.

A RKE-ban történt változások – jóllehet több értékelendő lépést könyvelhetünk el a számláján – nem vitték kö-

zelebb az egyházat a Biblia Istenéhez. Egyrészt továbbra is olyan misztikus dogmákat és gyakorlatokat folytat, amelyek felháborítóak egy protestáns számára, másrészt pedig felvállalta a teista evolúció „tudományos” eretnokségét. A modern protestantizmus kritikus-humanista teológiájával összhangban a jezsuiták által hirdetett jelenlegi katolikus teológia sokkal mélyebben aláaknázza a Biblia tekintélyét, mint tették azt a középkori integristák. A Biblia napjainkban a nép rendelkezésére áll, a RKE azonban egyrészt a szekuláris világhoz alkalmazva értelmezi azt, másrészt pedig a „szent hagyományok” és az egyház magisztériumának árnyékában tartja, akárcsak az Ortodox Egyház.

A katolikus ökumenizmus a protestáns ökumenizmustól eltérően kijelenti, hogy a keresztény egység nem minden egyház testvér-egyházként való szövetsége révén valósul meg, hanem a „tékozló fiaknak” a régi, római anyaszentegyházba való visszatérése által. A RKE készséges a párbeszédre, megengedő más egyházak helyi tradícióit illetően, amennyiben egyesülnek vele. A RKE már megegyezt az anglikánokkal a keresztséget, a papi szolgálatot és az eucharisziát illetően; és megegyezett a lutheránusokkal is a megigazulás kérdésében (1999). A katolikusok és anglikánok közötti ökumenikus párbeszéd a II. Vatikáni zsinat után vette kezdetét, amikor is XXIII. János pápa megalapította a „Keresztény Egységet Szorgalmazó Titkárságot”.

Számos olyan kérdés van, amelyben a mai katolikusok és protestánsok egyetértenek, viszont vannak kényes kérdések is, amelyekben eltérnek a véleményeik, úgymint a nők papi felszentelése és a homoszexuális kapcsolatok. Az elvilágiasodott protestánsok, főként az anglikánok, liberálisabbak ezekben a kérdésben, míg a katolikusok konzervatívabbak. A papság ősi patriarchális szolgálat, a hagyományos családok pedig természetesen módon jobban védi a tekintélyelvű patriarchális társadalmi rendszer, mint a nemek egyenlőségét és zavarát hirdető liberális. 2003-ban, amikor az anglikánok felszentelték az első püspökasszonyt, a pápa nagyon felháborodott, így a két fél újra eltávolodott egymástól. Egyes anglikán közösségek mégis újra egyesültek Rómával, és bizonyos autonómiát élvezhetnek, például nős férfiak is lehetnek papok – püspökök viszont nem!

Ami az Ortodox Egyházzal való kiegyezésért tett erőfeszítéseket illeti, a RKE 1993 óta itt is határozott lépéseket tett. A két egyház (a keleti és a nyugati) közötti különbségek elhanyagolhatók, ha figyelembe vesszük a római katolikusok és protestánsok közötti különbségeket. Mindazonáltal az ortodoxokkal való kiegyezés nehezebben megy, aminek oka egyes ortodox frakciók megszállottsága. Még Máriának, Jézus anyjának sem sikerülne meggyőznie a keleti ortodoxokat, hogy üljenek tárgyaló asztalhoz „mostohatestvéreikkel”.

Egyes keleti egyházak mégis egyesültek Rómával, ezeket ma keleti katolikus egyházaknak nevezzük. Ezek vagy görög-keleti katolikus egyházak (főleg a bizánci és szláv hagyományokkal rendelkező országokban), vagy más ritusú keleti egyházak. A RKE-zal különböző szintű közös-

ségben lévő egyházak napjainkban mintegy 16 millió hívet számlálnak Európa középső és keleti országaiban, valamint Nyugat-Ázsia és Észak-Afrika különböző államaiban. Ezek az egyházak hidakként szolgálnak a keleti keresztények felé; ezeken a „hidakon” biztatva őket a Rómával való egyesülésre, anélkül hogy a hitükről és a szokásaikról lemondanának. Ezek a próbálkozások azonban csak felerősítették a viszályt. Ha a RKE készséget tanúsít a megbeszélésekre és a kompromisszumokra, a keleti kereszténység – miután a IV. és a VIII. század között kitűnt az újításával és a kompromisszumaival – ultrakonzervatívvá vált, bizalmatlanná bármely újítással szemben.

A RKE könnyebben egyezett ki egyes keleti egyházakkal, mint például az Asszíriai Egyházzal (1994–2004). 2008-ban azonban az Asszíriai zsinat felfüggesztette azt a vezetőjét, aki a Rómával való párbeszédért felelt, és mintegy 1000 asszír hívő elhagyta egyházát, és belépett a Káldeus Katolikus Egyházba. Az új pátriárka 2015-ben történt megválasztása után a felek remélik, hogy folytatódni fog a Rómával való ökumenikus párbeszéd.

A RKE ökumenikus párbeszédét folytat az Ókatolikus Egyházzal (amely Németalföldön jött létre 1703-ban, más európai országokban pedig az 1870-es éveket követően). Ellentmondásos akadály a párbeszédben az, hogy az ókatolikusok modernebbek a rendes katolikusoknál. Szoros kapcsolatot ápolnak az anglikánokkal, és a 70-es évektől kezdődően ők is felszentelnek nőket a papi szolgálatra. A női papság gyakorlatával szembeni reakcióként a lengyelországi Katolikus Egyház megszakította a kapcsolatot az ókatolikusokkal és az anglikánokkal.

A folyóirat következő számában be fogjuk mutatni az adventizmus és az ökumenizmus közötti kapcsolat történelmi és jelenlegi szempontjait. ■

Florin Lăiu, az Adventus Egyetem bibliaprofesszora, Cernica

1. Ellenséges ortodox szempont: www.credo.ro/ecumenism.php; egyes separatista adventisták ellenséges szempontja: www.worldslastchance.com/ecumenism/adventist-an-ecumenical-pioneer.html; a felekezeti közötti kapcsolatokat ellenző vélemény a Jehova tanúi részéről: www.jw.org/ro/martorii-lui-iehova/intrebari-frecvente/interconfesionalism.
2. János 17:17–21; Efézus 4:13; Júdás 1:3.
3. János 13:35; Kolossé 2:2; 3:14; 1Péter 1:22; 4:8; 1János 4:7,12.
4. Márk 9:38–40; Róma 14:1–15:7; Filippi 3:15–16.
5. A reformáció e vezetői a valóságban egymás társai voltak, én mindössze a legjelentősebb személyiségek nevét említettem meg.
6. A millenarizmus mint mozgalom a nevét a Jelenések könyve 20. fejezetében szereplő ezer esztendő fogalmától kölcsönözte (Krisztus ezer éves uralma a szentekkel egyetemben). Ez a mozgalom – a Jelenések könyvének köszönhetően – már az őskeresztény korban megjelent (a II., III. századi hiliazmus, montanizmus), és különböző formákban fennmaradt a középkor és modernkor idején is.
7. További részletekért kattintsanak a következő linkre: https://en.wikipedia.org/wiki/Nico_laus_Zinzendorf.
8. A lutheranizmustól elhajló Schwenckfeld követői.
9. A Morva Testvérek Csehország területéről érkeztek, és a régi Unitas Fratrum (A Testvérek Egysége) nevű szervezetből származtak, melynek gyökerei egészen a huszitákig és a valdens menekültekig nyúlnak vissza. Püspökük a híres Jan Amos Comenius volt, a modern pedagógia atyja. A Morva Testvérek az ökumenizmus meggyőződött hívei.
10. Lásd: https://en.wikipedia.org/wiki/Catholic_Church_and_ecumenism.

ISMERJÜK MEG A BIBLIÁT!

A. Bibliai utazásunkat Jeremiás könyvének 39–52, Jeremiás siralmi 1–5, valamint Ezékiel 1–29 fejezeteivel folytatjuk.

1. Hogy hívták a fáraót, akit Nabukodonozor király legyőzött Kárkémisnél?

- a. Ofra;
- b. Nékó;
- c. Rámszesz.

2. Melyik, Izrael szomszédságában élő népről jövendölt Jeremiás a következőképpen: „Ott sem lakik több ember, és benne embernek fia nem tartózkodik”?

- a. Ammon;
- b. Moáb;
- c. Edom.

3. Az Izrael szomszédságában élő népek közül melyiket dorgálta meg az Úr, mert örült Izrael nyomorúságának?

- a. Síriát;
- b. Egyiptomot;
- c. Edomot.

4. Hol volt Ezékiel próféta, amikor az első látomást kapta?

- a. Jeruzsálemben;
- b. Egyiptomban;
- c. Káldeában.

5. Isten melyik fához hasonlítja Izrael fiait?

- a. cédrusfához;
- b. akácfához;
- c. szőlőtöke fájához.

B. Keressétek meg az alábbi táblázatba rejtett szavakat, neveket vagy szövegrészeket Dániel könyvéből, az alábbi kijelentések alapján.

1. Megmérettél és híjával találtattál.
2. Babilon királya.
3. Joákhim király országa.
4. A négy héber ifjú
5. A tüzes kemencébe került ifjak másik nevei.
6. A Tigris folyó másik neve.

**A NYÁJ
BARÁNYKÁI
ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu
az Unió Gyermekosztá-
lyának aligazgatója

A V F E B B H J L O H U T R E L P M N B V
M R D C E A E U I L K M F G M U I I F D Q
E E Á V B N H Y F T Y U I O I P P M N B F
C V N X Z S D D E B T N U K S G B U G O K
V B I E S Z A T Y N U M I K Á H Y F R E M
W X E Y M Z N V N H I D D E K E L Y I O P
I I L V R E Á I O Ö Í Ű V F Y I K R D E F
A Y N V C D N E R T Y U I O P Ő Ú Ú Ü Ó
A S D F G H I E J K L É Á Ű Q W E R S T Y
U I O P Ő Ú Á Í T Í Z X C V B N M Q I W D
E C R B T M S T N E U I O Z P X Ó C D Ú V
A W S E D T N A B U K O D O N O Z O R R G
V J Ú D A A S B D N F E M G Ú H Ő J Á Ő P
O Z I X B I C U V Y B T L N R M E A K L W
T B E M E W U R T Y U I O U Ű Q W O E I R
I T U Y D H J G K F M L D Ű F S A M Z N X
B C V H N J K F D L I Ú S A Ó A Z W X A E
C R V T É B Y N U M S I O Ö L Ü R Ó Ú Z Q
G H J F G K D E E E Á B B B Y V R S D Á B
U I U Y Ó T R E M N E W F V T N C Z Z R A
S D F G H J K L I U L Y T R E E W Q Í I X
C G B R U I O P D R M É Á Ö Ű É H É Á Á N
Q W C T B Y H U J I K H G F R Á Y É H S H

H S H
D W C T B Y H U J I K H G F R Á Y É H S H
C G B R U I O P D R M É Á Ö Ű É H S H
S D F G H J K L I U L Y T R E E W Q Í I X
U I U Y Ó T R E M N E W F V T N C Z Z R A
G H J F G K D E E E Á B B B Y V R S D Á B
C R V T É B Y N U M S I O Ö L Ü R Ó Ú Z Q
B C V H N J K F D L I Ú S A Ó A Z W X A E
I T U Y D H J G K F M L D Ű F S A M Z N X
T B E M E W U R T Y U I O U Ű Q W O E I R
V J Ú D A A S B D N F E M G Ú H Ő J Á Ő P
W X E Y M Z N V N H I D D E K E L Y I O P
I I L V R E Á I O Ö Í Ű V F Y I K R D E F
A Y N V C D N E R T Y U I O P Ő Ú Ú Ü Ó
U I O P Ő Ú Á Í T Í Z X C V B N M Q I W D
E C R B T M S T N E U I O Z P X Ó C D Ú V
A W S E D T N A B U K O D O N O Z O R R G
A S D F G H I E J K L É Á Ű Q W E R S T Y
V J Ú D A A S B D N F E M G Ú H Ő J Á Ő P
O Z I X B I C U V Y B T L N R M E A K L W
T B E M E W U R T Y U I O U Ű Q W O E I R
I T U Y D H J G K F M L D Ű F S A M Z N X
B C V H N J K F D L I Ú S A Ó A Z W X A E
C R V T É B Y N U M S I O Ö L Ü R Ó Ú Z Q
G H J F G K D E E E Á B B B Y V R S D Á B
U I U Y Ó T R E M N E W F V T N C Z Z R A
S D F G H J K L I U L Y T R E E W Q Í I X
C G B R U I O P D R M É Á Ö Ű É H É Á Á N
Q W C T B Y H U J I K H G F R Á Y É H S H

Válaszok: A. 1. b) – Jer 46:2; 2. c) – Jer 49:18;
3. c) – Sir 4:21–22; 4. c) – Ezék 1:1; 3. c) – Ezék
15:6; B. (1) Mene, mene, tekel, ufaraszin – Dan 5:25
(2) Nabukodonozor – Dan 1:1 (3) Júda – Dan 1:1
(4) Dániel, Anániás, Misáel, Azáriás – Dan 1:6
(5) Sidrák, Misák, Abednégó – Dan 1:7
(6) Hiddkel – Dan 10:4

AZ EGYÜTTÉRZÉS VÉDJEGYE

Létezik-e ennél nagyobb tragédia? Autóbalesetben életét veszti egy 17 éves lány. Elképzelték a szülők fájdalmát? A lelkész meglátogatja őket. Leül melléjük a nappaliban, de hosszú ideig szólni sem bír, csupán hagyja, hogy lelkét elárasztassa a szülők bánata. Aztán halkán sírni kezd, míg nem kiapadnak a könnyei. Végül feláll, és úgy távozik, hogy egy szót sem szól. Eltelik bizonyos idő, és az édesapa ekképpen szólítja meg a lelkészt: „Köszönöm! Abban a pillanatban nem szavakra volt szükségem, nem ígéretekre vagy tanácsokra, hanem pusztán őszinte együttérzésre.”

„Együttérzés”. Összetett szó, melynek jelentése: együtt szenvedni valakivel. Az irgalom és megértés szinonimája, ami azt jelenti, hogy részt veszel valakinek a szenvedéseiben, hogy alászállsz oda, ahol az illető szenved, és vele együtt átéled a fájdalmait. Fjodor Dosztojevszkij „A félkegyelmű” című regényében a következőképpen határozza meg az együttérzést: „A legfontosabb érzés, talán az egész emberiség létezésének egyetlen törvényszerűsége.” Arthur Schopenhauer az „erkölcs alapjának” nevezi. A szeretet és az együttérzés szükséglet, nem pedig luxus. Nélküle az emberiség elpusztulna.

Az isteni együttérzés megértése érdekében olvassd el Lukács 15:20 versét: „Meglátá őt az ő atyja, és megesék rajta a szíve, és oda futván, a nyakába esék, és megcsókolgatá őt.” Az együttérzés nem csupán érzés. Többet jelent annál, mint amikor kényelmetlenül érzed magad, vagy amikor rákibeteg emberrel találkozol. A biblikus együttérzés azt jelenti, hogy meglátod a nehézséget, odafordulsz a szükségben levő emberhez, és segítséget nyújtva bemocskolod a kezéd. Bemocskolod, hogy végül megtisztuljon. Amikor együttérzésünket fejezzük ki az emberek iránt, lényegében mélyebb, szorosabb kapcsolatba lépünk velük.

Az együttérzés kifejezése fontos része az emberi szíveket megérintő jézusi módszernek. Jézus látta a sokaságot, és megesett rajta a szíve (Mt 14:14), betegeket gyógyított, majd ételmet adott ötezer férfinak, valamint a hozzájuk tartozó nőknek és gyermekeknek (Mt 14:21). Az együttérzés legékesebb példáját Márk evangélista írta le: egy bélpoklos jött Hozzá... Jézus megkönyörült rajta (Mk 1:40-41) és meggyógyította őt! A cél érdekében áthágta a kor összes szokását és szabályát.

Amikor meglátta a leprást, annyira meghatódott, hogy *kezeit kinyújtva megérinté őt.* „Aki át akarja alakítani az embereket, annak meg kell értenie őket. Az embereket csak rokonszenv, hit és szeretet által érhetjük el és emelhetjük fel.”¹

Értsétek meg, kérlek! Urunk, Jézus Krisztus számára az együttérzés nem érzelmet jelentett, hanem annak felvállalását, hogy részt vesz az emberi szenvedés enyhítésében. Az igazi együttérzés többet jelent érzéseknél. A valós együttérzés azt jelenti, hogy az érzésekről a tettek mezejére lépünk. Sok a rászoruló ember! Egyetlen problémánk az, hogy nem látjuk őket. Imádkozzunk Istenhez **missziós látásért!** Egyedül a misszióra élesztett szemek látják meg az emberek valós szükségleteit. Az együttérzésről nem beszélni kell! Az együtt érző lélek cselekszik! „Azt a munkát, amit a tanítványok végeztek, nekünk is végeznünk kell. Legegyen minden keresztény misszionárius! Megértő és könyörülő szívvel szolgáljunk a segítségre szorulóknak! Önzetlen buzgósággal igyekezzünk könnyíteni a szenvedő emberiség fájdalmán!”²

Hogy fog megváltozni a világ? Nem programok vagy távprédikáció által. E sorok késő esti írása közben rövid tájékoztatót kaptam: „Ezen a világon senki sem haszontalan, ha embertársai válalát nyomasztó terheken próbál enyhíteni!” A mai nap folyamán (2018. március 27-én – a szerkesztő megjegyzése) huszonöt Peretu-i adventista elkezdte a Roşiorii de Vede-i „Caritas” Városi Kórház sürgősségi osztályának felújítási munkálatait. „Ha Ő lakozik a szívémben, telve leszünk mennyei együttérzéssel. A lángoló szeretet elapadt forrása Krisztusnak köszönhetően újra gazdagon felbuzog.”³

Együttérzés – jegyezd be te is az életedben ezt a védjegyet! ■

Stefan Tomoiagă, a Romániai Unió elnöke

1. Ellen G. White, *Előtted az élet*, 78. old.
2. Ellen G. White, *A nagy Orvos lábnyomán*, 104. old.
3. Ellen G. White, *Jótekonyság*, 208. old.

AZ ERKÖLCSŐSÉG ALAPJA
STEFAN
TOMOIAGA

AZ EGYÜTTÉRZÉS NEM CSUPÁN ÉRZÉS. TÖBBET JELENT ANNÁL, MINT AMIKOR KÉNYELMETLENÜL ÉRZED MAGAD, VAGY AMIKOR RÁKBETEG EMBERREL TALÁLKOZOL. A BIBLIKUS EGYÜTTÉRZÉS AZT JELENTI, HOGY MEGLÁTOD A NEHÉZSÉGET, ODAFORDULSZ A SZÜKSÉGBEN LEVŐ EMBERHEZ, ÉS SEGÍTSÉGET NYÚJTVA BEMOCSKOLOD A KEZED. BEMOCSKOLOD, HOGY VÉGÜL MEGTISZTULJON.

A VIAȚĂ ȘI SĂNĂTATE KIADÓ AJÁNLATA LELKI ÉS TESTI EGÉSZSÉGE MEGŐRZÉSE ÉRDEKÉBEN

Jézushoz vezető út

Olvasd és színezd!

A *Jézushoz vezető út* az emberi élet lelki tapasztalatairól szóló egyik legmélyebb írásmű. Tömör, világos és magával ragadó. A könyvben megfogalmazott gondolatok rávilágítanak az isteni segítséget kereső ember megtérésének folyamatára. A jelenlegi kiadás célja, hogy az olvasók elmélyítsék e könyv fontosabb tanításait, ugyanakkor színezzenek is, hisz ez egy olyan gyakorlat, amely csökkenti a mindennapi stresszt és a szorongást.

ELLEN G. WHITE (1827–1915) személyét a leggyakrabban fordított amerikai íróként tartják számon. Művei több mint száz nyelven olvashatók. Noha mindössze 9 éves koráig járt iskolába, több mint százezer oldalt magában foglaló életművében számos gyakorlati témát érintett. A Szentlélek vezetése által Jézust magasztalta fel, a Bibliára pedig mindig a hit alapjaként hivatkozott.

Élet + Egészség mindenkinek szól!

- Naprakész információk az egészségről, valamint hasznos támpontok harmonikus családi és társas kapcsolatok ápolásához.
- A folyóíratra egy éves időszakra előfizető romániai egészségügyi rendszerben dolgozó orvosok, asszisztensek, gyógyszerészek, biológusok és vegyészek 5 kreditponthoz juthatnak.
- Előfizetők jutalma – üdülés az egészségközpontokban.
- www.viatasisanatate.ro; tel: 021/323 00 20
e-mail: abonamente@viatasisanatate.ro

*Az egészség olyan kincs, amelyet kevesen tudnak értékelni,
bár szinte mindenki azzal születik.*

HIPPOKRATÉSZ